

UCHWAŁA NR LVII/31/23
RADY GMINY JODŁOWA
z dnia 16 czerwca 2023 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030

Działając na podstawie art. 10e ust. 1 i art.10f ust 4, art. 18 ust.2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 poz. 40 i 572) oraz art. 3 pkt 3 oraz art.6 ust. 3, art.9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 225 i 412), Rada Gminy Jodłowa uchwała, co następuje:

§ 1.


Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Jodłowa lata 2021-2030, która stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jodłowa

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.


PRZEWODNICZĄCY RADY
inż. Roman Warzecha



RADA GMINY
Jodłowa

Strategia Rozwoju Gminy Jodłowa

na lata 2021-2030

Jodłowa 2021

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	2
2. Metodologia Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030.....	2
3. Raport z badania ankietowego i wnioski.....	4
4. Analiza SWOT Gminy Jodłowa.....	23
5. Wizja i Misja Rozwoju Gminy Jodłowa.....	27
6. Obszary kluczowe, priorytety, cele strategiczne i działania.....	28
7. Komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi	36
8. Model struktury funkcjonalno–przestrzennej gminy	41
9. Obszary strategicznej interwencji.....	47
10. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030 z dokumentami wyższego rzędu.....	54
11. System wdrażania i monitoringu oraz źródła finansowania.....	56

1. Wprowadzenie.

Strategia Rozwoju Gminy Jodłowa jest formalnym dokumentem określającym strategiczne kierunki rozwoju Gminy na lata 2021-2030. Jest ona kluczowym dokumentem z punktu widzenia gminnej wspólnoty samorządowej, w odniesieniu zarówno do jej władz, jak i mieszkańców. Strategia Rozwoju to długookresowy plan działania, określający strategiczne cele rozwoju, przyjmujący określone priorytety na drodze ich realizacji, a także wskazujący niezbędne działania wspomagające realizację przyjętych założeń. Ustalenia zawarte w Strategii stanowią podstawę do prowadzenia przez władze Gminy długookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Wokół jej ustaleń koncentrować się będą działania władz samorządowych, zmierzające do zapewnienia jak najlepszych warunków życia mieszkańcom Gminy oraz tworzenia korzystnego otoczenia dla zrównoważonego rozwoju.

Niniejsza Strategia Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030 opracowana została na podstawie aktualnych dokumentów strategicznych, planistycznych oraz danych statystycznych. Pierwszym etapem prac nad Strategią było wypracowanie diagnozy społeczno-gospodarczej gminy na podstawie szeregu analiz, danych statystycznych oraz dokumentów strategicznych i sprawozdań pochodzących z Urzędu Gminy Jodłowa. W tym celu zebrano dane dotyczące bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, dokonano analizy zebranego materiału z zamiarem wyciągnięcia konstruktywnych wniosków na rzecz dalszej diagnozy strategicznej, a także przeprowadzono ankietę wśród mieszkańców gminy Jodłowa za pomocą metody CAWI. Całość działań umożliwiła uzyskać wkład do wypracowania części strategicznej i wytyczenia przestrzeni, w jakich niniejszy dokument proponuje orientować działalność władz w gminy w najbliższych latach. Wypadkową tych działań jest Analizie SWOT konkludująca walory i słabości, a także szanse i zagrożenia Gminy Jodłowa w kontekście jej zrównoważonego rozwoju. Wspomniane działania podbudowały zasadniczą refleksję strategiczną, a w konsekwencji wskazanie misji i wizji gminy w przyjętym horyzoncie czasowym 2021-2030. Ich rozwinięciem jest wyliczenie i opisanie strategicznych kierunków rozwoju Gminy Rozwoju.

2. Metodologia Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030.

Przesłanką do stworzenia *Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030* jest wygaśnięcie uprzedniego dokumentu strategicznego. Strategia Rozwoju jest dokumentem planowania w określonym horyzoncie czasowym, uwzględniającym zmieniające się trendy i opierającym się na spójności opracowań na wszystkich poziomach zarządzania, tj. na poziomie kraju, województwa, powiatu, tak pod względem metody sporządzania, jak i struktury zagadnień tematycznych. Umożliwia

to zachowanie spójności i ciągłości polityki rozwoju, wpisanie ustaleń strategicznych w proces podejmowania decyzji, wprowadzanie zasad zintegrowanego planowania strategicznego oraz stworzenie mechanizmu doskonalenia metod opracowań planistycznych.

Strategia Rozwoju Gminy Jodłowa spełnia najważniejsze kryteria związane ze stanowieniem dokumentu strategicznego. Jest ona zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju, jest spójna ze strategią kraju, województwa podkarpackiego i strategią powiatu dębickiego. Strategia jest dokumentem dynamiczny mogącym ulegać zmianom w trakcie jej realizacji.

Strategia Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030 zawiera najważniejsze elementy dokumentu strategicznego, a proces jej tworzenia przebiegał wieloetapowo. Pierwszym etapem prac nad Strategią było opracowanie **Diagnozy społeczno-gospodarczej**, która miała na celu pokazanie obrazu obecnej sytuacji gminy w aspektach społecznych i gospodarczych, a także ocena potencjału rozwojowego. Dokument opracowany został na podstawie danych uzyskanych m.in. z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy Jodłowa i podległych jej jednostek oraz innych źródeł, gdzie znajdowały się dane potrzebne do opracowania tego dokumentu.

W toku prac nad strategią przeprowadzone zostały konsultacje społeczne za pomocą **kwestionariusza badania ankietowego**, w którym udział wzięli mieszkańcy Gminy Jodłowa, zaś uzyskane informacje pozwoliły na kontynuację dalszych prac nad dokumentem, w tym wypracowania Analizy mocnych i słabych stron gminy. Wyniki i raport z badania, na których bazowano w toku dalszego opracowywania strategii zostały zaprezentowane w omawianym dokumencie dla zobrazowania opinii mieszkańców na temat Gminy Jodłowa. **Analiza SWOT** jako kolejny etap prowadzonych analiz strategicznych miała za zadanie wskazanie mocnych i słabych stron gminy, a także szans i zagrożeń istotnych z punktu widzenia dalszego procesu rozwoju. Analiza SWOT była wypadkową diagnozy społeczno-gospodarczej, jak i badania ankietowego, a także drogowskazem dla dalszego profilowania kształtu Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030.

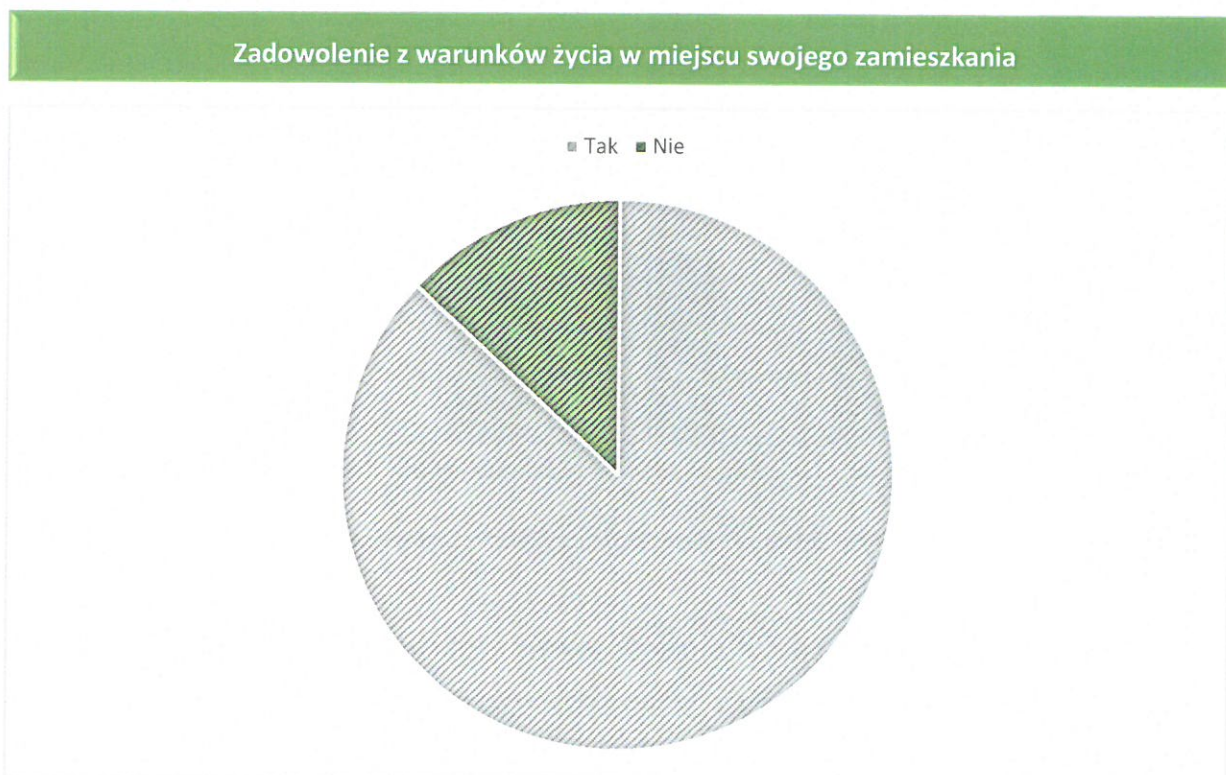
Kolejnym etapem było określenie priorytetów i celów strategicznych w wybranych obszarach kluczowych, a także wyznaczenie dla nich konkretnych działań, jakie powinny zostać podjęte w określonym horyzoncie czasowym. W dokumencie strategicznym znalazły się również punkty dotyczące struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy oraz obszarów strategicznej interwencji ze względu na obecne wymogi ustawowe dotyczące dokumentów strategicznych. Model funkcjonalno-przestrzenny został wypracowany w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jodłowa w roku 2018 i na jego podstawie określone zostały rekomendowane założenia w planowaniu polityki przestrzennej. Punkt dotyczący obszarów strategicznej interwencji zaczerpnięty z dokumentu Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, stanowić powinien

zasadniczą wykładnię przy planowaniu przestrzennym i interwencyjnym Gminy Jodłowa na lata 2021-2030.

Ostatnimi istotnymi elementami z jakich składa się omawiana Strategia Rozwoju dla Gminy Jodłowa jest przeanalizowanie zgodności z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla, jakimi są Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030. Na końcu zaproponowany został system wdrażania i monitoringu Strategii rozwoju, a także zalecane źródła finansowania.

3. Raport z badania ankietowego i wnioski.

W badaniu ankietowym wzięło udział 46 osób zamieszkujących Gminę Jodłowa. Poniżej zaprezentowano wyniki z przeprowadzonej ankiety.



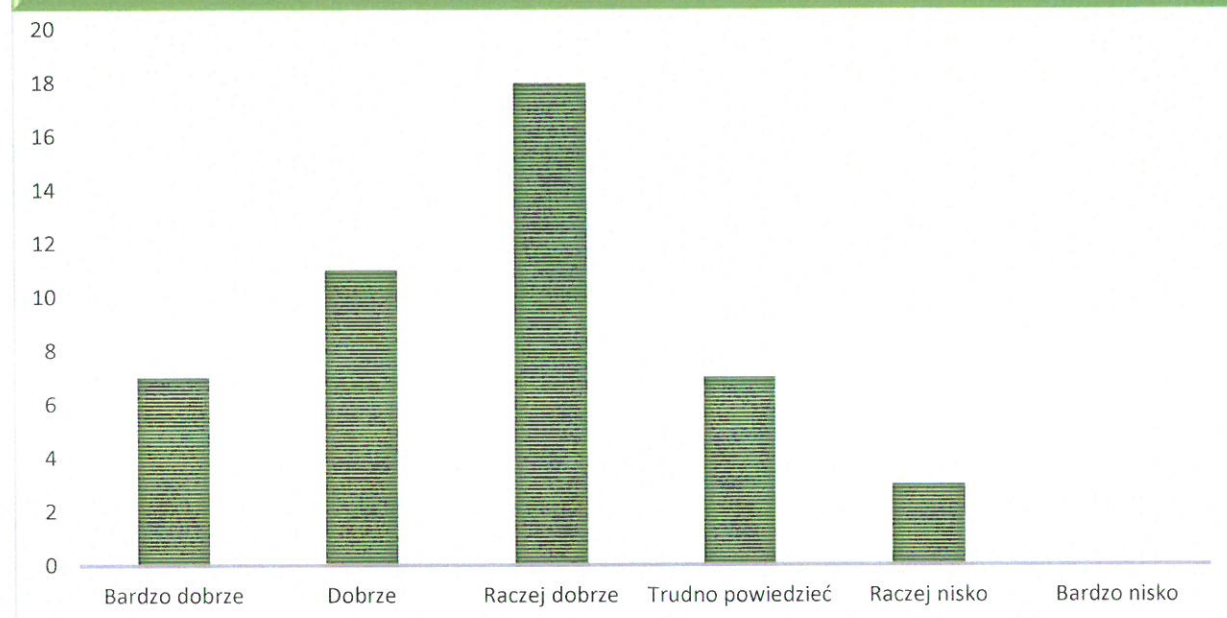
Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

Badanie ankietowe wykazało, że 87% respondentów jest zadowolonych z warunków życia w miejscu swojego zamieszkania, natomiast 13% jest odmiennego zdania.

Miejsca o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców Gminy Jodłowa pod względem kulturowym

Pośród 35 odpowiedzi udzielonych w omawianym pytaniu, najczęściej wskazywano na zabytkowy Kościół pw. Św. Stanisława BM w Jodłowej. Innymi miejscami o szczególnym znaczeniu pod względem kulturalnym dla mieszkańców są m.in. cmentarze wojenne, cmentarz żydowski. Dużym zainteresowaniem wśród ankietowanych cieszy się również Gminne Centrum Kultury i Czytelnictwa w Jodłowej. Pozostałe miejsca wymieniane przez respondentów to boiska sportowe na terenie Gminy, orliki oraz rynek w Jodłowej.

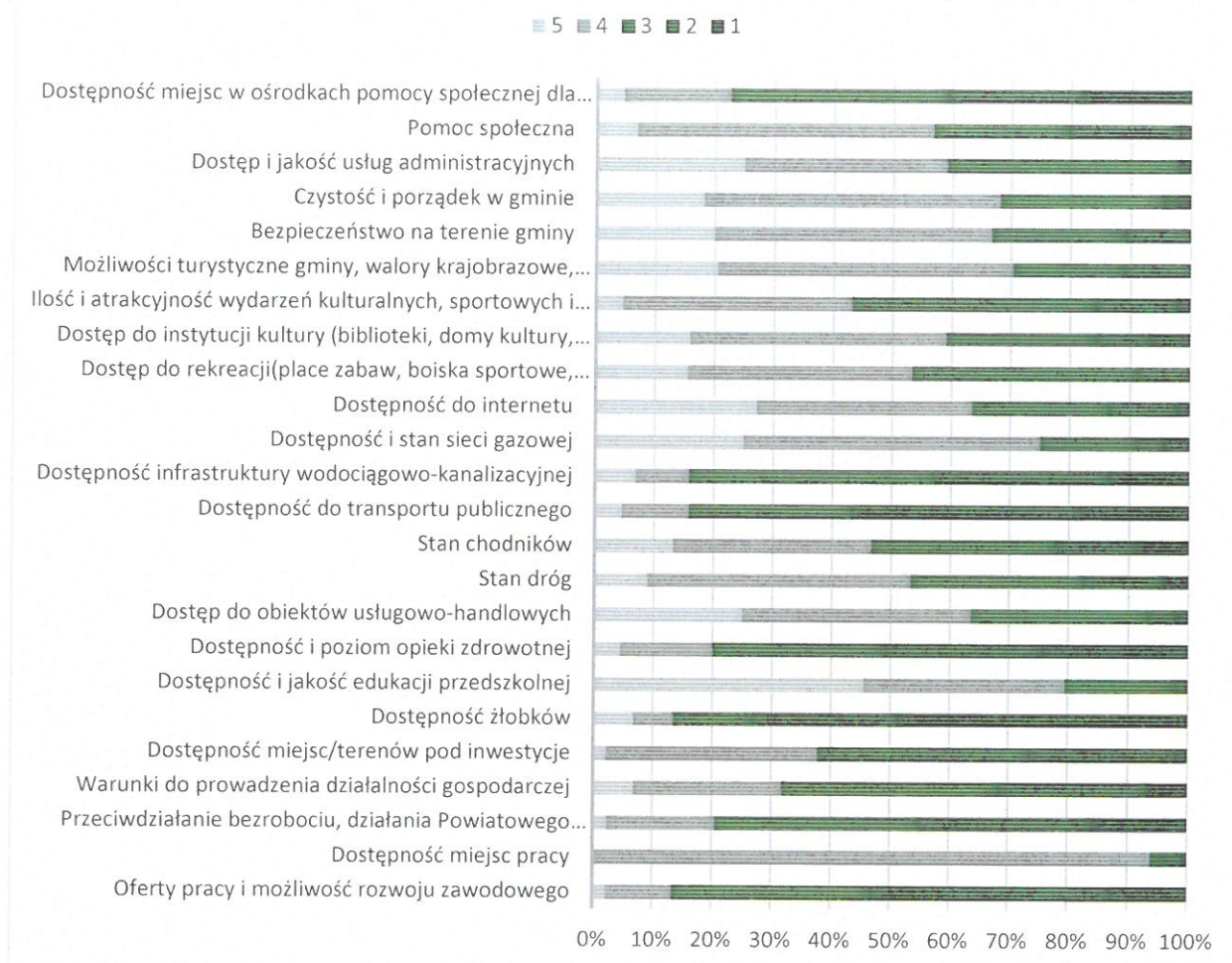
Ocena dotychczasowego wykorzystania środków pochodzących z Funduszy Europejskich na rozwój Gminy



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

Zdaniem 39,1% ankietowanych dotychczasowe wykorzystanie środków pochodzących z Funduszy Europejskich na rozwój Gminy Jodłowa wykorzystywane jest na raczej dobrym poziomie. 24% ocenia poziom wykorzystania tych środków dobrze, a 15,2% nawet bardzo dobrze, tyle samo respondentów nie ma zdania w tym temacie odpowiadając przy tym „trudno powiedzieć”. Najmniej, bo 6,5% ocenia dotychczasowe wykorzystanie środków raczej nisko.

Ocena poszczególnych obszarów życia w Gminie Jodłowa



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

Dostęp do miejsc w ośrodkach pomocy społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych 4,5% ankietowanych oceniło jako bardzo dobry, 18,2% jako dobry, 36,4% uważa, że jest on średni, a 22,7% że zły, a zdaniem 18,2% nawet bardzo zły.

Pomoc społeczna w Gminie Jodłowa na poziomie bardzo dobrym oceniona została przez 6,8% pytanych, 50% uważa ją za dobrą, a 22,7% za średnią. 18,2% mieszkańców pomoc społeczną ocenia na złym poziomie, a 2,3% na bardzo złym.

Zdaniem 25% mieszkańców w Gminie Jodłowa jest bardzo dobry dostęp do usług administracyjnych, a według 31,1% jest on dobry. 38,6% dostęp i jakość usług administracyjnych ocenia na poziom średnim, a 2,3% na bardzo zły.

Czystość i porządek w Gminie 18,2% ankietowanych ocenia na bardzo dobry, a 50% na dobry. Zdaniem 27,3% jest on średni, 2,3% uważa zarówno, że jest zły jak i bardzo zły.

20% mieszkańców bardzo dobrze ocenia bezpieczeństwo na terenie Gminy Jodłowa, a 46,7% dobrze. 22,2% uważa bezpieczeństwo na poziomie średnim, a tylko 11,1% na złym.

Duża liczba ankietowanych wysoko ocenia możliwości turystyczne gminy, aż 50% uznało je za dobre, a 20,5% za bardzo dobre. 18,2% jest zdania, że są one średnie, a dla 11,4% są one złe.

Na poziomie bardzo dobrym ilość i atrakcyjność wydarzeń kulturalnych, sportowych i o charakterze rozrywkowym oceniło 4,5% pytanym, 38,6% na dobrym, a 40,9% na średnim. 13,6% ocenia tę kategorię jako złą, a 2,3% jako bardzo złą.

Dostęp do instytucji kulturalnych według 15,9% ankietowanych jest na poziomie bardzo dobrym, a według 43,2% na dobrym. 25% uważa poziom dostępności jako średni, a 9,1% za zły. Zdaniem 6,8% ankietowanych jest on nawet bardzo zły.

Zdaniem 15,6% ankietowanych dostęp do miejsc rekreacji takich jak place zabaw, boiska i obiekty sportowe jest bardzo dobry, 37,8% ocenia ten stopień zarówno na poziomie dobrym jak i średnim. Jedynie 8,9% odpowiadających uważa, że dostęp do takich miejsc jest zły.

Dostępność do internetu na terenie Gminy Jodłowa oceniona została dobrze przez 36,4% ankietowanych, a 27,3% uznało, że jest ona nawet bardzo dobra. 22,7% respondentów uznało dostępność do internetu na poziomie średnim, a 11,4% oceniło ją na zły, 2,3% nawet na bardzo zły.

Wysoko oceniona została dostępność i stan sieci gazowej, aż 50% mieszkańców uważa, że jest na poziomie dobrym, a 20% że na bardzo dobrym. 15,9% opowiedziało się za średnim stopniem dostępności i stanu sieci gazowej, a zarówno 4,5% za złym jak i bardzo złym.

Gorzej wypada tutaj kwestia z dostępnością do infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej. Jedynie 6,8% uważa ją za bardzo dobrą, a 9,1% za dobrą. Aż 40,9% oceniło infrastrukturę wodociągowo-kanalizacyjną w stopniu średnim, a 29,5% w złym, 13,6% ankietowanych uważa ją nawet za bardzo złą.

Podobnie wypada dostępność do transportu publicznego, tylko 4,5% ankietowanych ocenia ją na poziom bardzo dobry, a 11,4% na dobry. Zdaniem 27,3% pytanym jest ona na poziomie średnim, a 38,6% oceniło ją źle, 18,2% - bardzo źle.

Stan chodników prezentuje się już nieco lepiej, 13,3% respondentów jest zdania, że jest on na bardzo dobrym poziomie, a 33,3% uznało, że na dobrym. Dla 31,1% pytanym poziom ten jest średni, a według 13,3% ankietowanych zły. 8,9% opowiedziało się za bardzo złym stanem chodników na terenie Gminy.

Również nieco lepiej wygląda ocena stanu dróg, dla większość jest on dobry – 44% ankietowanych, 8,9% uważa, że nawet bardzo dobry. 28,9% oceniło stan dróg na średni, a 13,3% na zły. Tylko 4,4% pytanym stan dróg w Gminie Jodłowa uważa za bardzo zły.

Według 25% ankietowanych na bardzo dobrym poziomie kształtuje się dostęp do obiektów usługowo-handlowych, 38,6% pytanym ten poziom oceniło dobrze, a 29,5% średnio. Dla 4,5%

respondentów dostęp do obiektów usługowo-handlowych jest na poziomie złym, a dla 2,3% na bardzo złym.

Nieco gorzej prezentuje się sytuacja dotycząca dostępności i poziomu opieki zdrowotnej, jedynie 4,4% ankietowanych uważa ją za bardzo dobrą, a 15,6% za dobrą. Zdaniem 28,9% respondentów poziom ten jest średni, a dla 26,7% zły, 24,4% oceniło go nawet na bardzo złym poziomie.

Bardzo dobrze wypada natomiast sytuacja z dostępnością i jakością edukacji przedszkolnej, aż 45,5% ankietowanych opowiedziało się za bardzo dobrą ofertą edukacyjną w przedszkolach, a 34,1% za dobrą. 18,2% pytanych uważa ją za średnią, a tylko 2,3% uznało ją za złą.

Zdecydowanie gorzej wygląda dostępność żłobków. Zarówno 6,7% ankietowanych ocenia ją na poziomie bardzo dobrym jak i dobrym, dla 13,3% jest to poziom średni. Zdaniem 24,4% ankietowanych dostępność do żłobków jest zła, aż 48,9% pytanych uważa, że nawet bardzo zła.

Zdaniem 2,2% ankietowanych na bardzo dobrym poziomie kształtuje się dostępność do terenów inwestycyjnych, a według 35,6% jest to ona zarówno na dobrym jak i średnim poziomie. Według 24,4% respondentów poziom ten jest zły, a 2,2% uważa, że bardzo zły.

Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w 36,4% ocenione zostały jako średnie, a w 25% zarówno jako dobre i złe, dla 6,8% ankietowanych są one na poziomie bardzo dobrym i bardzo złym.

Przeciwdziałanie bezrobociu oraz działania Powiatowego Urzędu Pracy 2,3% ankietowanych ocenia jako bardzo dobre, a 18,2% jako dobre. Zdaniem 34,1% pytanych są one na poziomie średnim, a dla 29,5% na złym, a 15,9% osób oceniło je nawet bardzo źle.

Dostępność do miejsc pracy oceniona została w 13,3% na poziomie dobrym, a 28,9% na poziomie średnim. Aż 44,4% ankietowanych jest zdania, że dostęp do miejsc pracy jest zły, a 13,3% uważa, że bardzo zły.

Dla 2,2% respondentów oferty pracy i możliwości rozwoju zawodowego na terenie Gminy Jodłowa są na poziomie bardzo dobrym. Zdaniem 11,1% pytanych na dobrym, a dla 33,3% na średnim. 40% oceniło tę kwestię na poziomie złym, a 13,3% na bardzo złym.

Najważniejsze zalety Gminy Jodłowa według mieszkańców

Odpowiadający na pytania w ankiecie do najważniejszych zalet Gminy Jodłowa zaliczyli przede wszystkim malowniczy krajobraz i położenie geograficzne. Zdaniem respondentów dużym atutem Gminy jest również szkolnictwo i dostęp do instytucji kultury. Mieszkańcy często wskazują także na

dobry dostęp do edukacji przedszkolnej oraz czyste powietrze i porządek na jej terenie. Wśród atutów znalazło się również bezpieczeństwo publiczne.

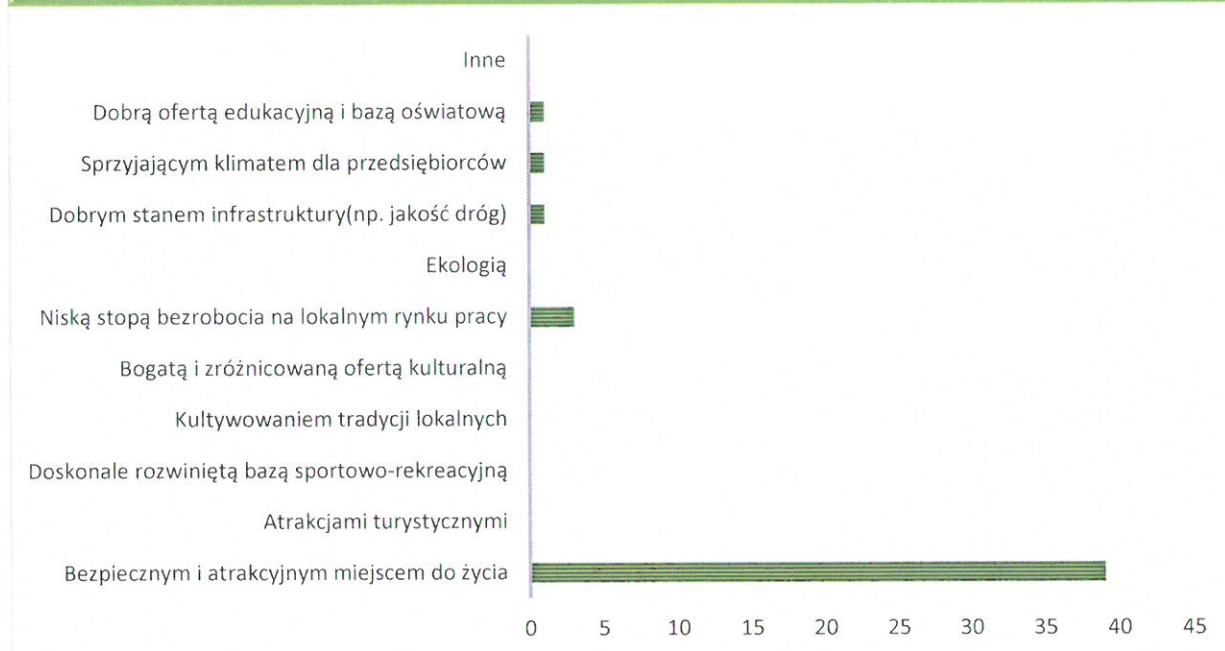
Najlepsze punkty Gminy Jodłowa według mieszkańców

Zdecydowana większość respondentów jako dwa najlepsze punkty Gminy Jodłowa wskazała transport publiczny oraz opiekę zdrowotną. Problematiczną kwestią w Gminie Jodłowa zdaniem ankietowanych mieszkańców jest również brak miejsc pracy i działań inwestycyjnych. Pośród najlepszych punktów Gminy Jodłowa wymieniono również słabą infrastrukturę drogową w tym zbyt małą ilość chodników. Ponadto wymieniono wśród słabych stron - dostęp do żłobków, a także brak miejsc typu świetlice dla młodzieży.

Najważniejsze atrakcje turystyczne Gminy Jodłowa według mieszkańców

Jako najważniejsze atrakcje turystyczne w Gminie Jodłowa mieszkańcy zaznaczali szlaki turystyczne, piękne krajobrazy, cenne zabytki oraz lasy.

Z czym Gmina Jodłowa miała by kojarzyć się w roku 2030



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

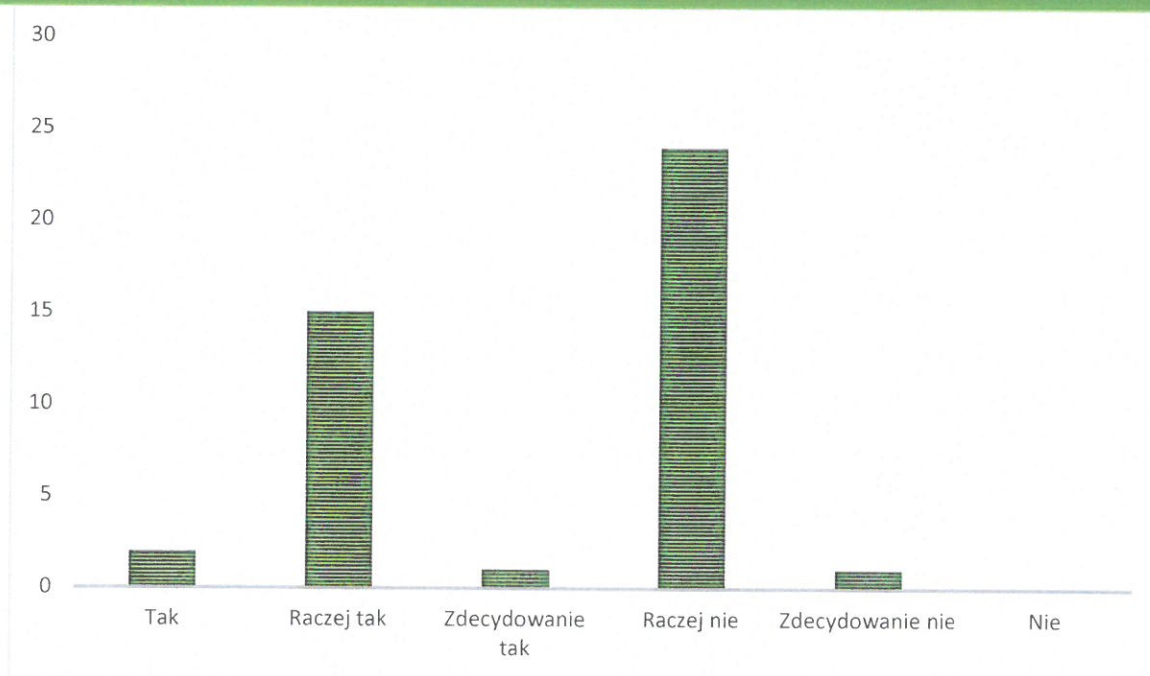
Zdecydowanie najwięcej ankietowanych (87%) chciałoby, aby Gmina Jodłowa w 2030 roku kojarzyła im się z miejscem bezpiecznym i atrakcyjnym do życia. 7% opowiedziało się za niską stopą bezrobocia na lokalnym rynku pracy. Za dobrym stanem infrastruktury technicznej odpowiedziało 2%

pytanych, tyle samo uzyskały odpowiedzi dotyczące sprzyjającemu klimatowi dla przedsiębiorców oraz dobrą ofertą edukacyjną i bazą oświatową.

Priorytetowe inwestycje jakie powinny zostać najszybciej zrealizowane na terenie Gminy Jodłowa według mieszkańców

Za priorytetowe inwestycje w Gminie Jodłowa ankietowani uznali budowę infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej. Inne ważne kierunki działań inwestycyjnych: modernizacja dróg, budowa chodników na terenie Gminy, budowa basenu rekreacyjnego, stworzenie ścieżek rowerowych oraz miejsc gdzie osoby starsze mogłyby spędzać czas wolny, a także budowa domu opieki społecznej dla seniorów.

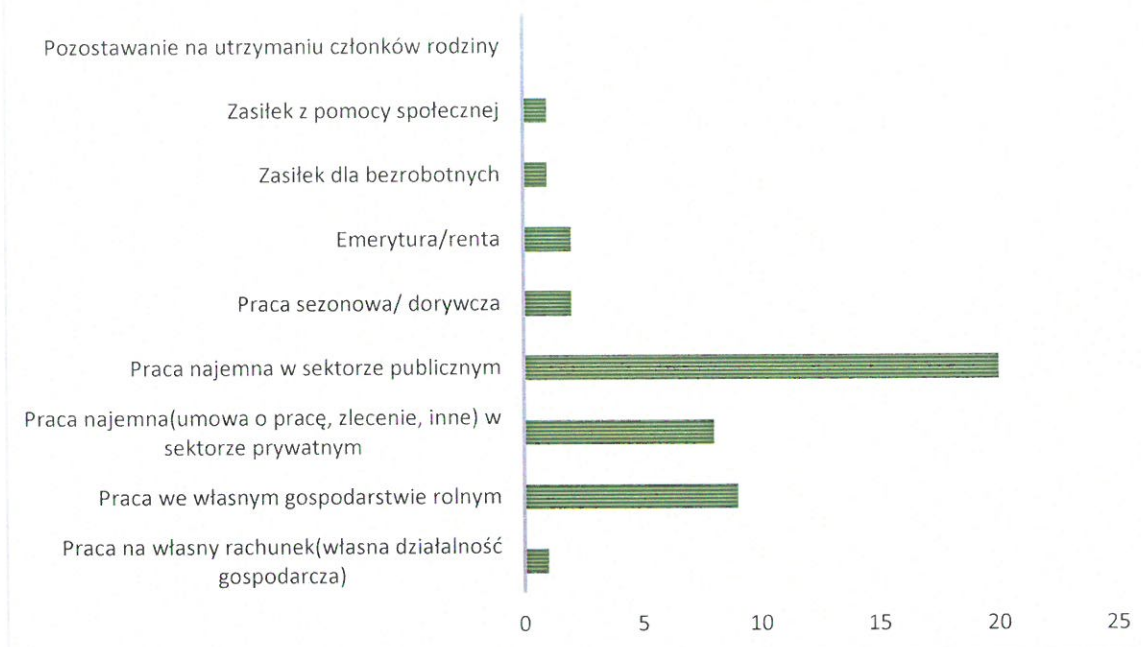
Wpływ obecnej sytuacji w kraju (stan epidemii) na życie zawodowe mieszkańców



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

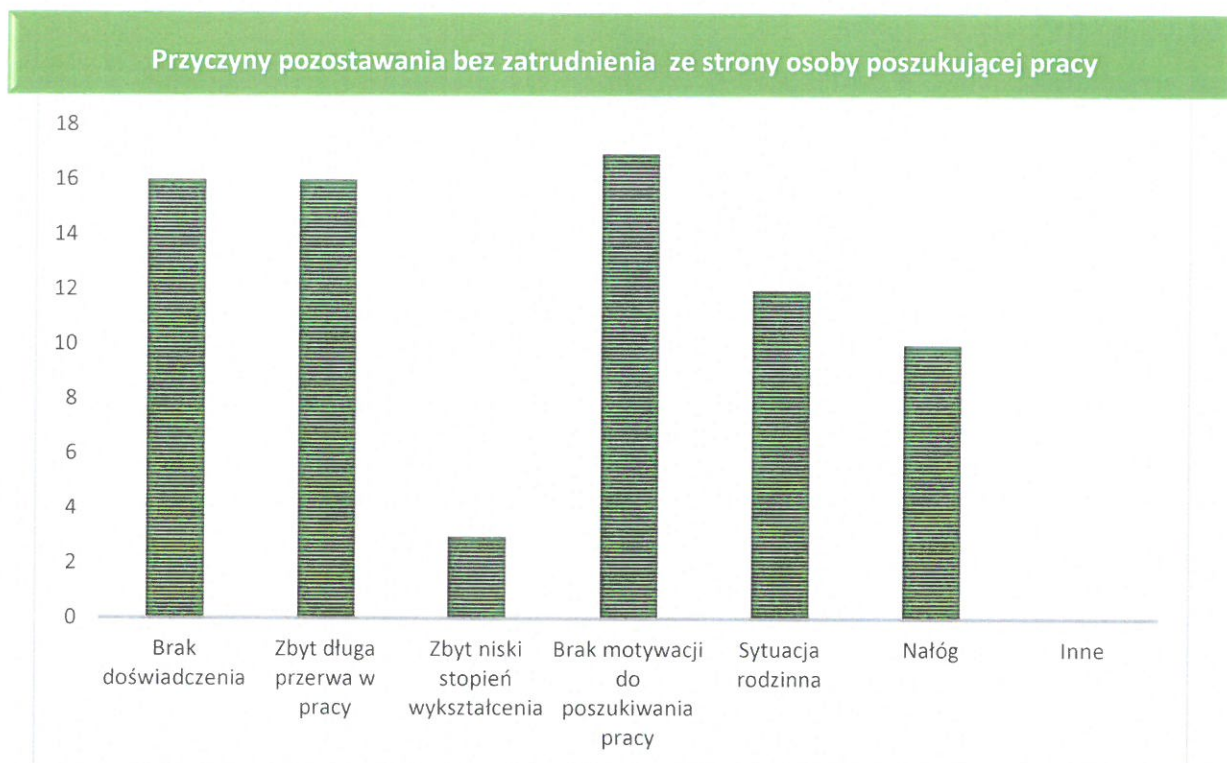
Zdaniem większości – 54% ankietowanych stan epidemii raczej nie miał wpływu na ich życie zawodowe. 15 % respondentów uznało, że raczej miał on wpływ. 4% pytanych uznało, że miał on wpływ i tyle samo, że stan epidemii wpływu na ich życie zawodowe nie miał. 2% uważa, że stan epidemii miał zdecydowany wpływ na ich sytuację zawodową, tyle samo uznało, że zdecydowanie nie miał wpływu.

Główne źródła utrzymania gospodarstwa domowego mieszkańców Gminy Jodłowa



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

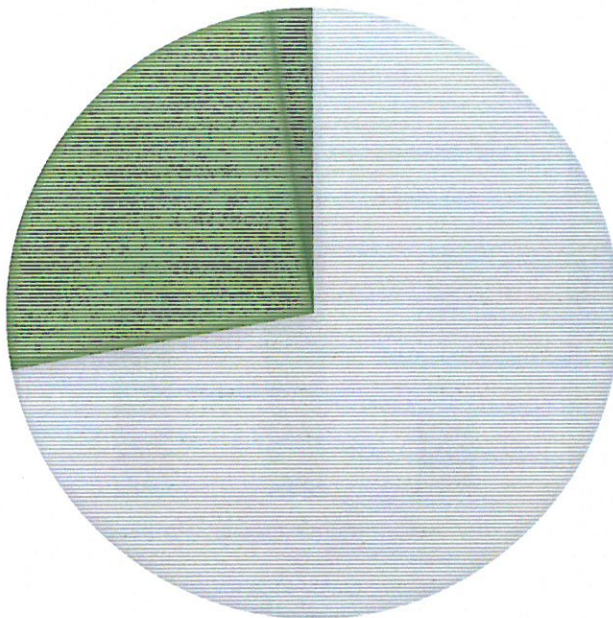
Zdecydowana większość ankietowanych -45% to pracownicy sektora publicznego, 20% stanowią osoby pracujące we własnym gospodarstwie rolnym, 18% w sektorze prywatnym. 5% ankietowanych pracuje wykonuje prace sezonową bądź dorywczą, tyle samo biorących udział w ankiecie to osoby przebywające na emeryturze bądź rencie. Z kolei 2% ankietowanych stanowią osoby pracujące na własny rachunek, w tym własna działalność gospodarcza, a także tyle samo odpowiadało osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych i będących na zasiłku otrzymywanym z pomocy społecznej – również 2%.



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

Głównymi przyczynami pozostawania bez pracy według ankietowanych są brak motywacji do poszukiwania pracy – odpowiedziało tak 23% ankietowanych. Równie ważnym czynnikiem według nich jest zarówno brak doświadczenia i zbyt długa przerwa w pracy – obydwie odpowiedzi uzyskały po 22%. Jako istotną barierę wskazywano także sytuację rodzinną – 16% ankietowanych oraz nałogi – 14%. Jako najmniej istotną przyczynę ankietowani uznali zbyt niski stopień wykształcenia opowiedziało się za tym 4% respondentów.

Gmina Jodłowa jako przyjazne miejsce do rozwoju własnej działalności gospodarczej według mieszkańców

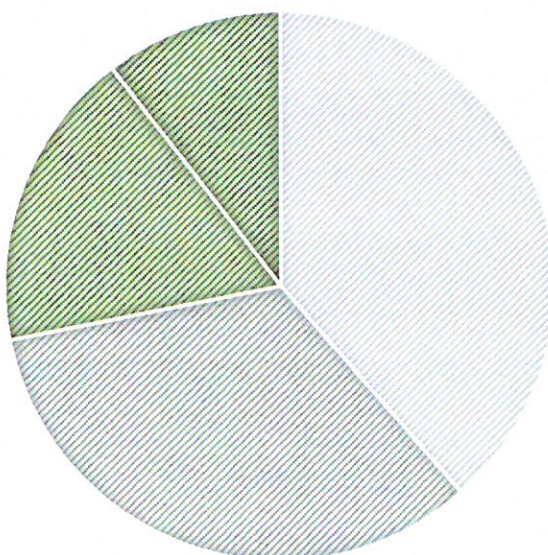


Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

Zdaniem 72% ankietowanych Gmina Jodłowa jest przyjaznym miejscem do rozwoju własnej działalności gospodarczej. 26% uważa, że nie jest, a 2% nie ma zdania.

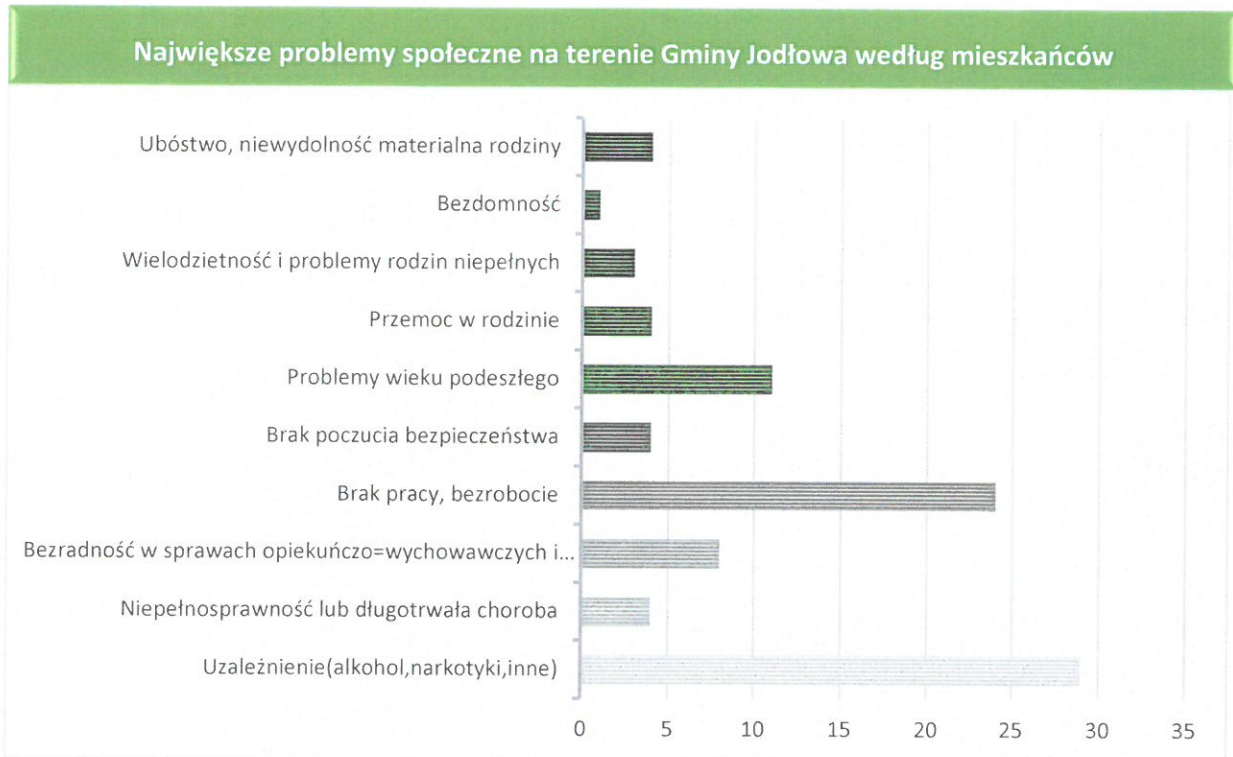
Bycie osobą bezrobotną ma największy wpływ na sytuację:

■ Finansową ■ Rodzinną ■ Oceny własnej osoby ■ Zdrotowną



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

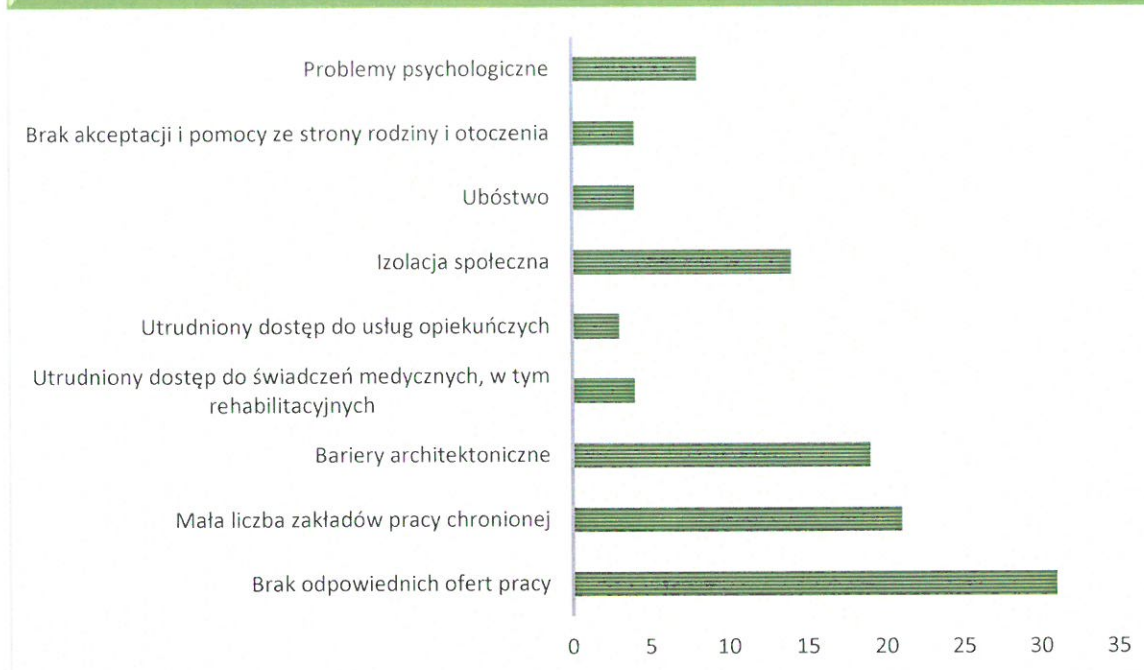
39% ankietowanych uważa, że bycie osobą bezrobotną najbardziej niekorzystanie wpływa na sytuację finansową, natomiast 33% jest zdania, że na rodzinną. 18% respondentów opowiedziało się za oceną własnej osoby, a 10% uznało, że jest to sytuacja zdrowotna.



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

Według 33% ankietowanych do największych problemów społecznych na terenie Gminy Jodłowa należą problemy z uzależnieniem, a w dalszej kolejności brak pracy i wynikające z tego bezrobocie – kwestie wskazane przez 27% pytaných. 12% opowiedziało się za problemami wieku podeszłego, a 8% uważa, że są to problemy w kwestii bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Inne najczęściej wymieniane problemy to m.in. brak poczucia bezpieczeństwa, niepełnosprawność lub długotrwała choroba, przemoc w rodzinie, ubóstwo w tym niewydolność materialna rodziny – takie odpowiedzi podało po 4% ankietowanych. Tylko 1% ankietowanych uważa, że największym problemem społecznym na terenie Gminy Jodłowa jest bezdomność.

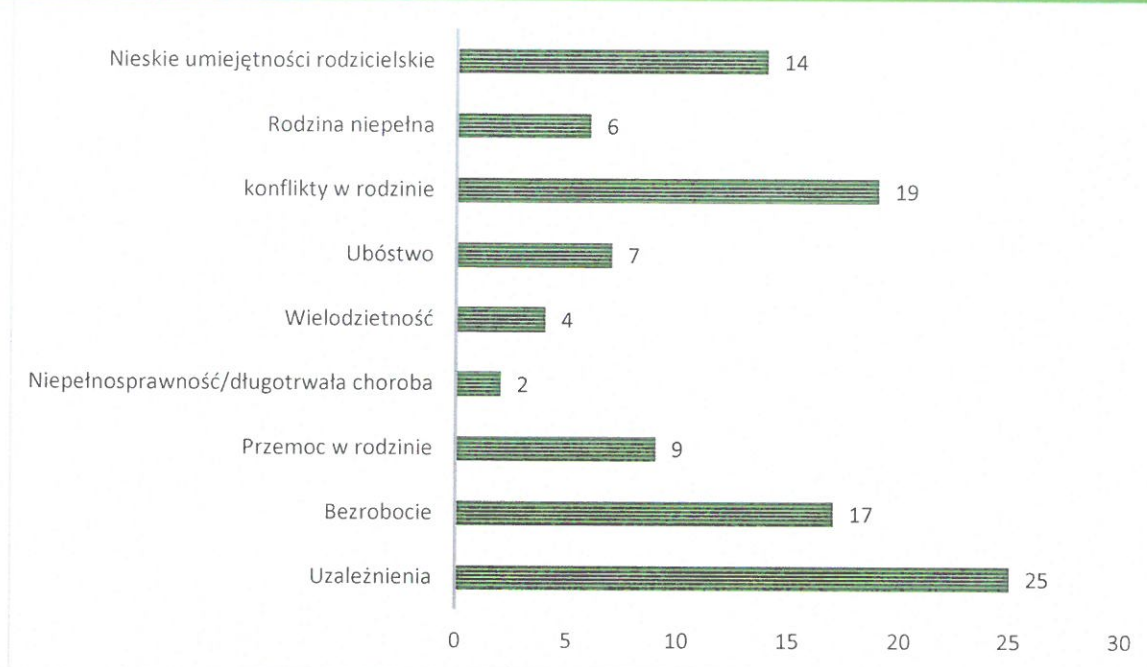
Najczęstsze problemy osób niepełnosprawnych w Gminie Jodłowa



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

Do najczęściej spotykanych problemów osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Jodłowa zdaniem 29% ankietowanych należy brak odpowiednich ofert pracy. Kolejnym najczęściej spotykanym problemem jest mała liczba zakładów pracy chronionej – według 19% pytanym oraz bariery architektoniczne – 18% odpowiedzi. 13% respondentów uważa za problem również izolację społeczną, 7% problemy psychologiczne. Innymi problemami z jakimi mierzą się osoby niepełnosprawne na terenie Gminy Jodłowa to według ankietowanych ubóstwo, brak akceptacji i pomocy ze strony rodziny i otoczenia, utrudniony dostęp do świadczeń – odpowiadało tak po 4% pytanym z każdej kategorii. 3% ankietowanych jako najczęstszy problem uznało utrudniony dostęp do usług opiekuńczych.

Przyczyny bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego w Gminie Jodłowa



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

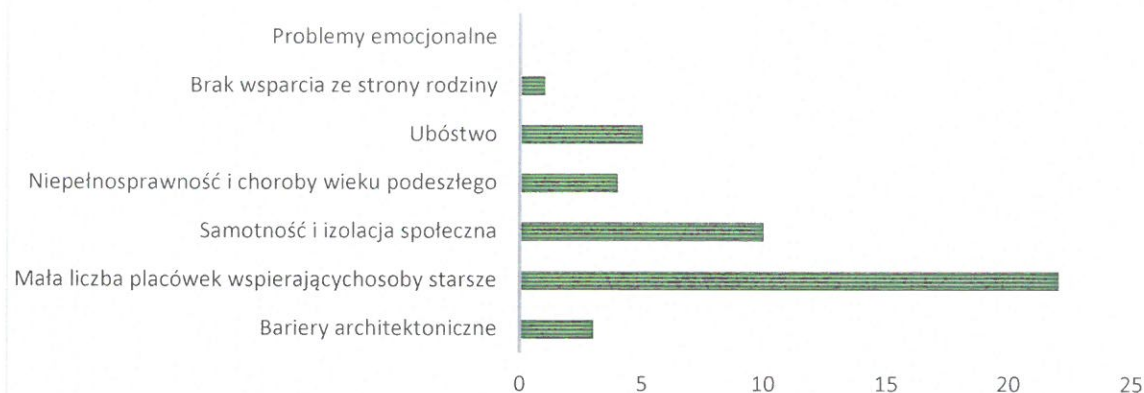
Zdaniem 24% ankietowanych przyczyny bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego dotyczą uzależnień. Zdaniem 18% respondentów jest przyczyną są konflikty w rodzinie, według 17% pytaných jest to bezrobocie, a 14 uważa, że niskie umiejętności rodzicielskie i wychowawcze. Zdaniem 9% ankietowanych przyczyną takiego stanu rzeczy jest również przemoc w rodzinie, ubóstwo – 7% respondentów, niepełne rodziny – 6% oraz wielodzietność – 4%. Zdaniem 2% przyczynę taką stanowi niepełnosprawność lub długotrwała choroba.



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

Za najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska dotyczące dzieci i młodzieży ankietowani uważają sięganie przez osoby niepełnoletnie po substancje uzależniające – 31%. Na dalszych pozycjach najczęściej wskazywano - uzależnienia od internetu, gier komputerowych i tabletów – 27%. Innymi negatywnymi zjawiskami według pytaných są m.in. wulgarność i agresja wśród młodzieży – 18% odpowiedzi oraz w dużej mierze zaniedbania wychowawcze – 13%. Mniej osób uważa, że takimi negatywnymi zjawiskami są zaniedbania socjalne czy demoralizacja – po 4% odpowiedzi każde oraz obniżenie kondycji psychicznej – 2% odpowiedzi.

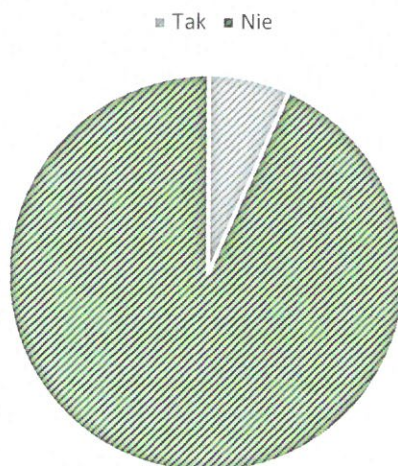
Problemy osób starszych na terenie Gminy Jodłowa



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

Według 49% ankietowanych problemy osób starszych dotyczą głównie małej liczby placówek wsparcia. 22% odpowiedzi dotyczyło samotności i izolacji społecznej. Zdaniem 11% ankietowanych problemem osób starszych w Gminie Jodłowa jest również ubóstwo, a 9% uważa, że niepełnosprawność i choroby wieku podeszłego. 7% pytanym uważa, że są to również bariery architektoniczne oraz zdaniem 2% ankietowanych brak wsparcia ze strony rodziny.

Czy w najbliższym otoczeniu mieszkańców Gminy Jodłowa występuje zjawisko przemocy



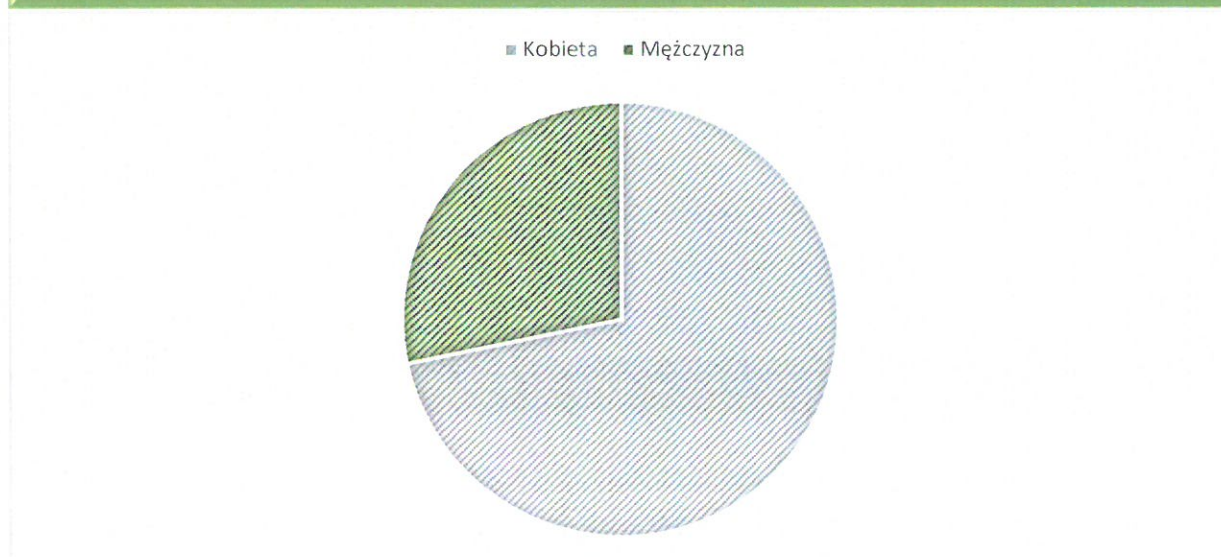
Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

W najbliższym otoczeniu 93% pytanym nie występuje zjawisko przemocy, natomiast według 7% ankietowanych odnotowało takie przypadki.

Inne uwagi

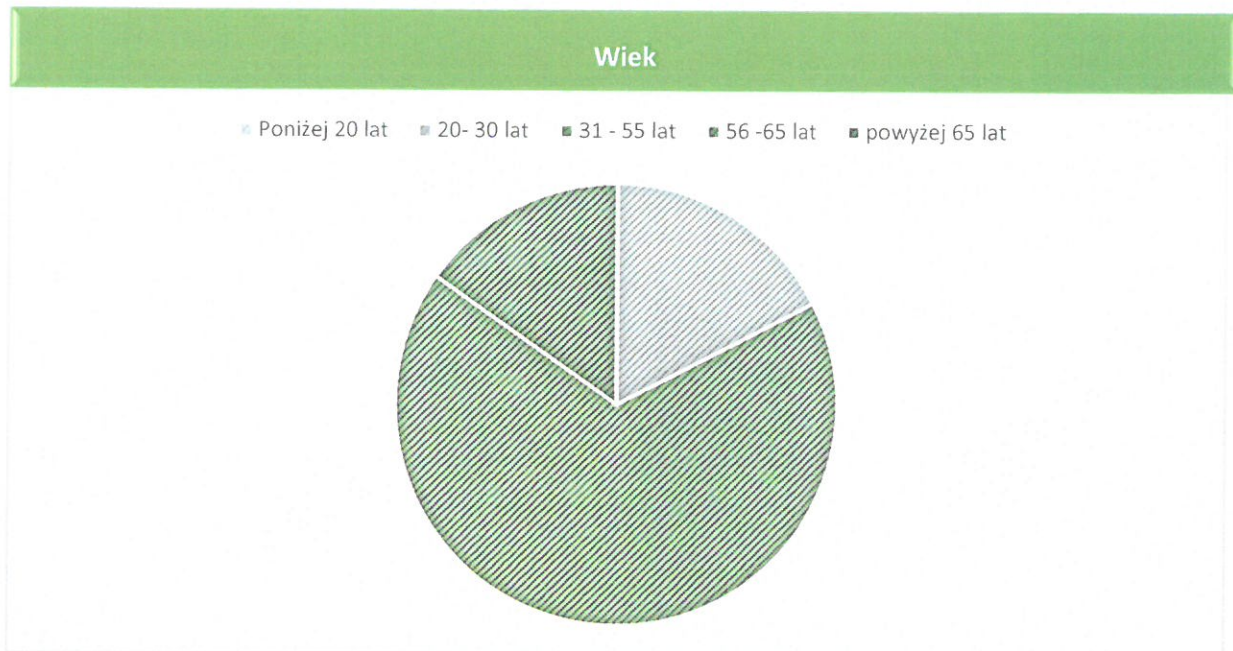
Mieszkańcy odpowiadający na pytania zawarte nie mieli dodatkowych uwag.

Płeć



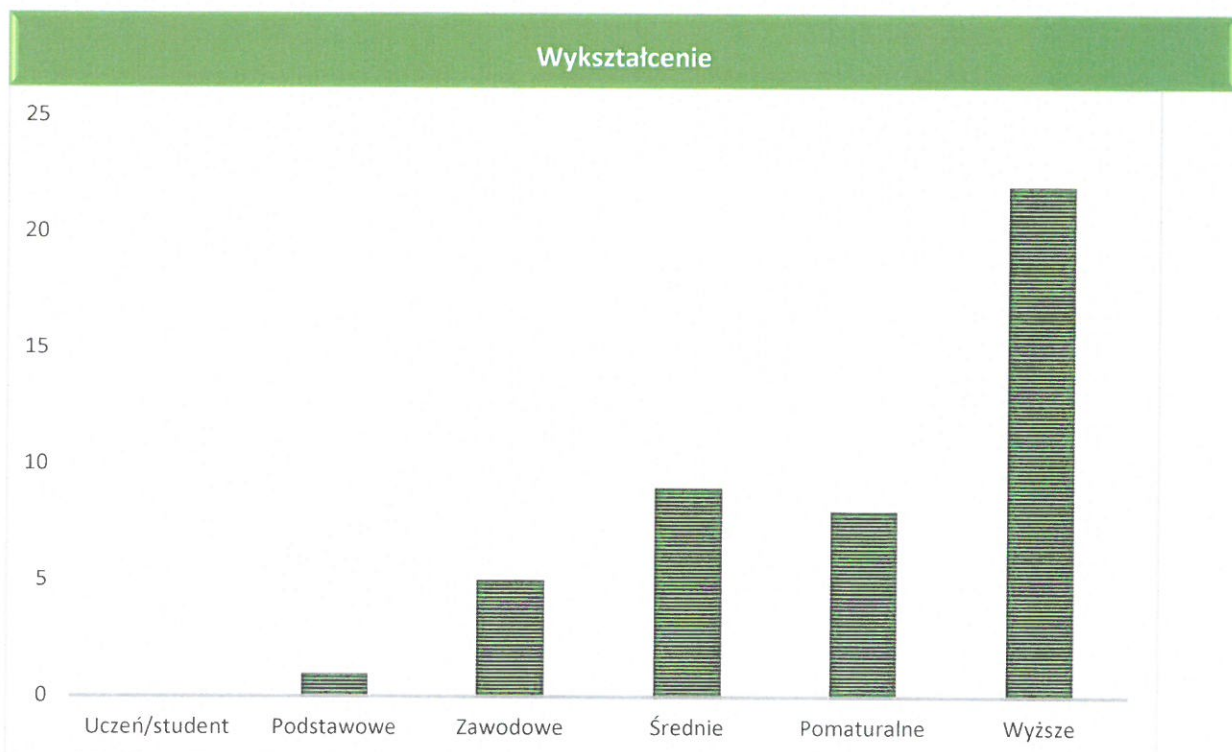
Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

72% pytanym stanowiły kobiety, a 28% mężczyźni.



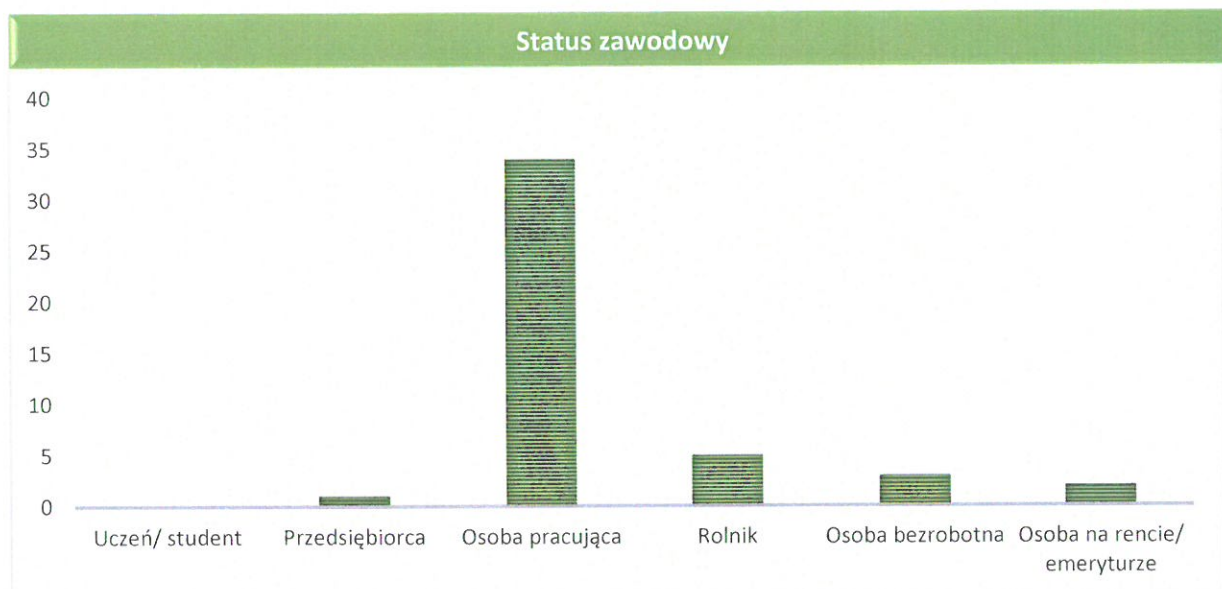
Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

W ankiecie najczęściej osób stanowili mieszkańcy z przedziału wiekowego 31 – 55 lat – 67%, następnie po nich 20 – 30 lat – 17% i najmniej było osób w wieku 56 – 65 lat – 15%. Inne grupy wiekowe – poniżej 20 lat i powyżej 65 lat nie wzięły udziału w badaniu ankietowym.



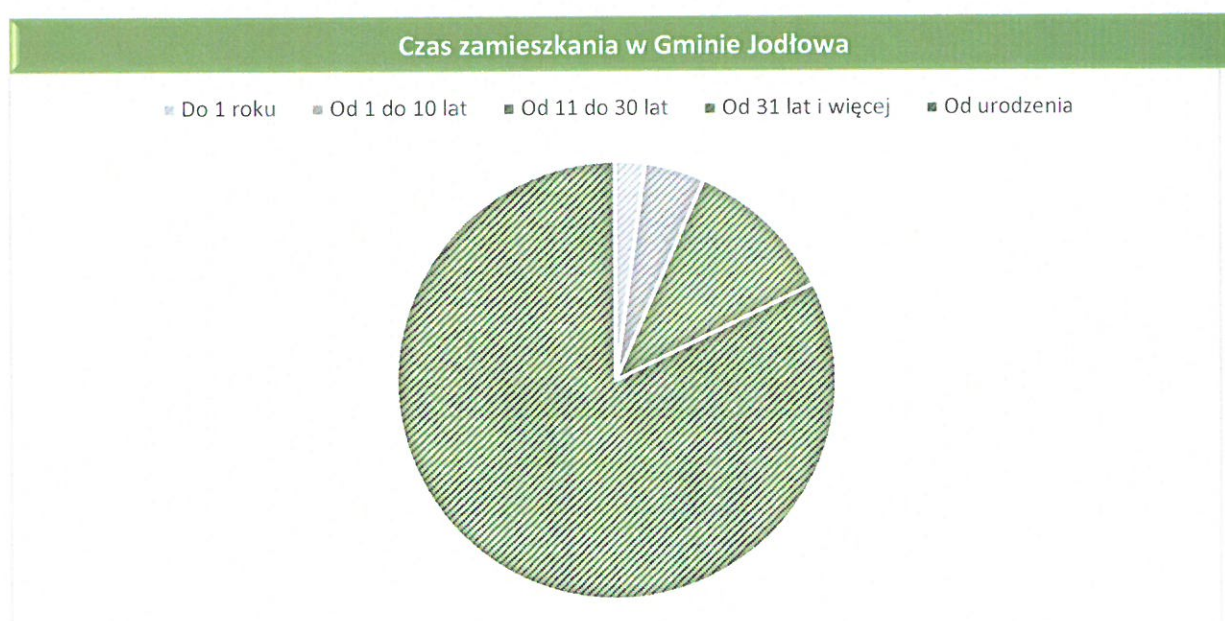
Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

49% ankietowanych posiada wykształcenie wyższe, 20% z nich średnie, a 18% pomaturalne. 11% badanych ma wykształcenie zawodowe, a tylko 2% podstawowe.



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

76% osób biorących udział w ankiecie swój status zawodowy określiło jako osoby pracujące, kolejne 11% to rolnicy, 7% - osoby bezrobotne, 4% emeryci i renciści oraz 2% ankietowanych to przedsiębiorcy.



Opracowanie własne na podstawie: Badanie ankietowe mieszkańców Gminy Jodłowa.

82% osób biorących udział w badaniu ankietowym zadeklarowało, że zamieszkuje Gminę Jodłowa od urodzenia. 11% z nich wybrało odpowiedź z przedziału od 11 do 30 lat. 4% ankietowanych Gminę Jodłowa zamieszkuje między od 1 do 10 lat, a 2 % do jednego roku.

Miejsce zamieszkania - miejscowość

W ankiecie udział wzięli jedynie mieszkańcy miejscowości Jodłowa.

Wnioski z przeprowadzonego badania ankietowego

Z przeprowadzonego badania ankietowego wynika, że mieszkańcy są zdecydowanie zadowoleni z warunków życia na terenie Gminy Jodłowa. Zarówno piękno krajobrazu, obszar bogaty w tereny zielone są czynnikami, które powodują, że ludziom żyje się dobrze na tym terenie. Jednakże należy zaznaczyć, że pomimo sprzyjających warunków środowiska wpływających na jakość życia, istnieje szereg przesłanek i wyzwań związanych z pilną realizacją zadań mających poprawić standard i komfort życia mieszkańców oraz ogólne warunki rozwoju społeczno-gospodarczego. Na wysokim poziomie mieszkańcy oceniają jakość edukacji i dostępność na terenie gminy do placówek wychowania wczesnoszkolnego, jednak duży problem stanowią żłobki, których budowa mogłaby znacznie poprawić sytuację bytową wielu rodzin. Dzięki zapewnieniu opieki najmłodszym mieszkańcom gminy przez jej władze, dotychczasowi opiekunowie tej grupy osób mogą podjąć zatrudnienie co wpływa korzystnie na sytuację materialną tych rodzin jak również samej Gminy.

Mieszkańcy Gminy zwracają uwagę na duże znaczenie zabytków, jakie znajdują się na terenie gminnym zwiększając jego potencjał kulturowy. Zadaniem samorządu gminnego powinno być zatem wykorzystanie tego zasobu w kierunku rozwoju turystyki na swoim obszarze, który przez mieszkańców oceniany jest dość słabo. Potencjał przyrodniczy i kulturalny jest w świetle tych opinii na tyle istotny, że należy go uwzględnić w kształtowaniu działań strategicznych w perspektywie wieloletniego procesu rozwojowego gminy. Ponadto z przeprowadzonej analizy wynika, że Gmina mogłaby stanowić również odpowiednie miejsce do rozwoju przedsiębiorczości, co znacząco wpłynęłoby na aktywizację ludzi młodych na rynku pracy.

W ogólnej ocenie przeprowadzone badanie nie wskazuje zasadniczych anomalii w strukturze społeczno-gospodarczej gminy. Wskazane przez respondentów bolączki i wyzwania nie odbiegają rażąco od ogólnie definiowanych trendów. Podobnie jest z mocnymi stronami czy szansami rozwojowymi, która wydają się być zbieżne zewnętrznymi analizami i ocenami. Całość materiału, który dostarczyła współpraca z respondentami jest solidnym wsparciem dla całego procesu refleksji strategicznej i wyznaczania celów rozwojowych gminy.

4. Analiza SWOT Gminy Jodłowa.

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnostycznych. Służy uporządkowaniu informacji z uprzednio przeanalizowanego zagadnienia. Stanowi zatem istotną pomoc przy ocenie zasobów oraz charakterystyce uwarunkowań otoczenia, ułatwiając przy tym identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwojowych.

Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich oznaczających odpowiednio: silne strony – atuty, wady, okazje, trudności (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Metoda ta określa zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne czynniki mogące mieć wpływ na powodzenie realizacji planów rozwoju. Wewnętrznymi czynnikami są atuty i wady organizacji oraz obszaru jej działania, zaś zewnętrznymi – okazje (szanse) i trudności (zagrożenia) występujące w otoczeniu. Analiza ta ma zadanie wskazać cechy stanowiące o konkurencyjności przewadze oraz nauczyć jak najlepiej wykorzystywać silne strony i jak pełnić kontrolę nad słabościami.

Poniższa Analiza SWOT wypracowana została na podstawie diagnozy społeczno-gospodarczej w Gminie Jodłowa, materiałów zebranych w trakcie jej opracowywania oraz konsultacji społecznych do których wykorzystany został kwestionariusz badania ankietowego za pomocą metody CAWI.

Tabela.1. Analiza SWOT Gminy Jodłowa

Uwarunkowania ogólne	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Położenie w bliskiej odległości od większych ośrodków miejskich (Dębica, Tarnów, Rzeszów) Bogactwo terenów zielonych Czyste i świeże powietrze Położenie na obszarze Pogórza Ciężkowickiego Częściowa lokalizacja Gminy na terenie Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki Migracja ludności z terenów miejskich Pozyskiwanie środków pochodzących z Funduszy Unijnych Stabilny budżet Kultywowanie tradycji kulturalnych i ludowych 	<ul style="list-style-type: none"> Niedostatecznie wykorzystywany potencjał terenów zielonych Mała ilość miejsc rekreacyjno-sportowych. Brak sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. Infrastruktura drogowa Brak bezpośredniego dostępu do połączenia kolejowego Baza noclegowa Oferta gastronomiczna Słaba rozpoznawalność regionu – niewystarczająca promocja Niewyróżniająca się promocja w zakresie ulg i zachęt dla inwestorów, położenia i korzystnych warunków dla biznesu, atrakcyjnego miejsca do mieszkania

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Głębsze wykorzystanie potencjału krajobrazowego • Działania ukierunkowane na rozwój zaplecza gastronomicznego i bazy noclegowej • Inwestowanie środków unijnych w miejsca rekreacji dla mieszkańców i turystów • Wykorzystanie potencjału czystego i świeżego powietrza • Ekologiczne gospodarstwa jako szansa dla gminnego rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> • Zagrożenia powodziowe • Generowanie zanieczyszczeń środowiska przez niedostateczny dostęp do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej

Rolnictwo i przedsiębiorczość	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystny klimat dla rozwoju rolnictwa • Możliwości inwestycyjne na terenie Gminy Jodłowa • Zróżnicowanie gleb według klas bonitacyjnych • Bliska odległość od miasta Dębica – rynku zbytu dla upraw rolnych • Coraz większe zapotrzebowanie na towary ekologiczne pochodzące z małych upraw 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogarszająca się sytuacja małych przedsiębiorstw w kraju • Niskie ceny skupu produktów rolnych. • Niedostatecznie wykorzystane możliwości inwestycyjne Gminy • Słaba konkurencyjność lokalnych przedsiębiorstw oraz ich zdolność wdrażania innowacyjnych przedsięwzięć • Mało stabilny rynek rolny • Ukryte bezrobocie • Brak specjalizacji gospodarstw • Brak inwestycji gospodarczych, rozwoju przedsiębiorczości, zakładów pracy
Szanse	Zagrożenia

<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost zapotrzebowania na produkty ekologiczne z małych gospodarstw szansą na ich rozwój • Zapotrzebowanie na usługi gastronomiczne i hotelowe szansą dla rozwoju małych biznesów • Rolnictwo oparte na gospodarstwach rodzinnych • Wysoka jakość surowców rolniczych. • Nowe uwarunkowania ekonomiczne i ustawodawstwo sprzyjające tworzeniu nowych podmiotów gospodarczych 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogarszająca się sytuacja w rolnictwie i spadek poziomu towarowości i rentowności gospodarstw rolnych • Zastój gospodarczy konserwujący brak zainteresowania inwestorów zewnętrznych • Niskie dochody mieszkańców • Słaba ochrona rynku rodzinnego i lokalnych produktów • Konkurencja produktów importowanych
--	--

Turystyka i rekreacja	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Unikatowe położenie pod względem fizjogeograficznym • Zabytki, m.in. cmentarze wojenne • Szlaki piesze i rowerowe • Lesistość • Położenie na obszarze Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki • Bliska odległość od innych turystycznych miejscowości • Umiarkowany klimat i dobra jakość powietrza • Zróżnicowany krajobraz 	<ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczne wykorzystanie potencjału turystycznego • Kiepska baza noclegowa i gastronomiczna. • Niewystarczająca ilość miejsc rekreacyjnych • Słaba promocja regionu pod względem promowania turystyki lokalnej • Brak informacji turystycznej • Słaby napływ turystów na obszar Gminy. • Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie krajowego i lokalnego ruchu turystycznego jako pośredni efekt globalnych zmian związanych z covid-19 	<ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczne inwestowanie w rozwój turystyki • Brak zainteresowania odbiorców ofertą turystyczną gminy

<ul style="list-style-type: none"> • Sprzyjające trendy w rozwoju turystyki, tj. rosnący odsetek świadomych uczestników turystyki kulturowej oraz amatorów slow life/slow travel • Współpraca z innymi jednostkami w zakresie poszerzenia oferty turystycznej • Moda na nowe formy turystyki m.in. nordic wallking • Organizacja imprez plenerowych o charakterze sportowo-rekreacyjnym 	
---	--

Społeczeństwo i rynek pracy	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Migracja ludności miejskiej na obszary Gminy • Dobra oferta edukacyjna • Dostęp do przedszkoli • Dobrze prosperujący Gminny Ośrodek Kultury i Czytelnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • Ujemny przyrost naturalny • Dostęp do żłobków • Brak oferty pozalekcyjnej dla dzieci i młodzieży • Słaba jakość świadczonych usług z zakresu pomocy społecznej • Dostępność opieki medycznej • Bezrobocie • Mało miejsc pracy i możliwości rozwoju dla młodych osób • Brak dużych zakładów pracy
Szanse	Zagrożenia

<ul style="list-style-type: none">• Realizacja programów aktywizacji terenów wiejskich, związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy• Rozwój agroturystyki, lokalnych produktów.• Rozwój sektora usług	<ul style="list-style-type: none">• Utrzymanie się niekorzystnego poziomu strukturalnego i ukrytego bezrobocia• Problemy z uzależnieniami• Wykluczenie społeczne osób starszych i dotkniętych niepełnosprawnościami
---	---

WIZJA

Wizja rozwoju gminy określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota, wykorzystując przy tym możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja jest próbą wskazania stanu gminy w przyszłości, próbą określenia - czym ma się ona stać po założonym okresie wdrażania Strategii. Wizja gminy modeluje kierunki działań władz samorządowych, które są wdrażane poprzez wypełnianie celów operacyjnych i strategicznych.

Gmina Jodłowa miejscem przyjaznym do życia, wykorzystującym potencjał turystyczny do rozwoju gospodarczego gminy, a zarazem dbającym o lokalne dziedzictwo kulturowe i naturalne.

Powyzsza wizja stanowi element mający motywować władze i mieszkańców gminy do realizacji planu strategicznego.

MISJA

Kluczowym elementem każdej strategii rozwoju jest Misja – deklaracja intencji władz co do kierunków przyszłego rozwoju gminy, wskazuje jednocześnie zasadnicze cele swojego funkcjonowania i służby publicznej. Misja Gminy Jodłowa zawarta w niniejszej strategii najlepiej oddaje aspiracje władz i mieszkańców oraz służy długofalowemu rozwojowi gminy. Misja informuje wszystkie grupy interesariuszy działań Gminy Jodłowa o wartościach, do których ona dąży. Powstała w oparciu o zidentyfikowane własne zasoby, możliwości rozwoju oraz warunki tworzone przez otoczenie. Misja pełni dwie funkcje skierowane do dwóch grup odbiorców:

- Wewnętrzna (kierowana do wewnątrz, tj. do mieszkańców, lokalnych przedsiębiorców, władz samorządowych). Jej celem jest umocnienie wśród nich tożsamości gminy.

Gmina Jodłowa miejscem równowagi pomiędzy rozwojem gospodarczym, a dbałością o jakość życia i aktywne spędzanie czasu wolnego w kontakcie z naturą.

- Zewnętrzna (kierowana do potencjalnych przedsiębiorców, mieszkańców, turystów, sąsiednich gmin, potencjalnych krajowych i zagranicznych partnerów). Jej celem jest budowanie pozytywnego wizerunku gminy i umacnianie jej przewagi konkurencyjnej.

Gmina przyjazna dla mieszkańców i każdego kto chciałby tu mieszkać, pracować, inwestować i odpoczywać.

Dzięki zidentyfikowanej misji (zarówno wewnętrznej, jak i zewnętrznej) Gminy Jodłowa można wyodrębnić podstawowe przestrzenie aktywności władz gminy, pozwalające obie misję realizować. Cele Gminy, zwane dalej Priorytetami, a w dalszej kolejności cele strategiczne i konkretne Działania to wskazanie zasadniczego szlaku wypełnienia Misji oraz osiągnięcia Wizji Gminy.

6. Obszary kluczowe, priorytety, cele strategiczne i działania.

Istotnym etapem w Strategii Rozwoju Gminy jest wyznaczenie jej celów. Zostały one wypracowane na podstawie analizy obecnej sytuacji w Gminie oraz planowanych inwestycji do roku 2030. Ważnym elementem sformułowania założeń celów strategicznych były również wyniki przeprowadzonych badań ankietowych wśród mieszkańców.

Strategia, będąc dokumentem perspektywicznym i długofalowym, ale jednocześnie zawierającym określone priorytety i kierunki rozwoju, z pewnością będzie ulegać dalszym modyfikacjom i aktualizacjom przez cały okres wdrażania. W momencie przygotowania Strategii, przyjęte kierunki działań stwarzają najwięcej możliwości na dynamiczny rozwój gminy. Zasadniczym elementem tworzenia niniejszej Strategii stało się zidentyfikowanie głównych kierunków rozwoju gminy Jodłowa, czyli tych obszarów działalności samorządu lokalnego, które powinny stać się siłą napędową dla jego rozwoju.

W wyniku analiz strategicznych wyodrębniono następujące Cele strategiczne i operacyjne planu strategicznego:

- Cele strategiczne są celami kierunkowymi (odpowiadają na pytanie: co chcemy osiągnąć?) i długofalowymi, o terminie realizacji sięgającym do 10 lat. Wyznaczają kierunek działania podmiotów życia społecznego i gospodarczego gminy;

- Cele operacyjne dotyczą średniego horyzontu czasowego. Odpowiadają na pytanie: w jaki sposób osiągnąć cele strategiczne? Wskazują zatem określone narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych na poziomie poszczególnych zadań. Wskazano także obszary kluczowe dla Gminy Jodłowa:

I. Gospodarka i przedsiębiorczość.

II. Społeczeństwo.

III. Infrastruktura techniczna.

IV. Turystyka i rekreacja.



Gospodarka i przedsiębiorczość

I. Priorytet: Rozwój gospodarczy Gminy Jodłowa oparty na zasadach zrównoważonego rozwoju

1.1. Cel strategiczny: Zrównoważony rozwój lokalnego rolnictwa

1.1. Cel operacyjny: Wsparcie rolników prowadzących gospodarstwa ekologiczne w uzyskiwaniu niezbędnych certyfikatów.

1.2. Cel operacyjny: Rozwój i promocja przedsiębiorczości lokalnej oraz wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców.

Działania:

- Organizacja systemu wsparcia lokalnych przedsiębiorstw.
- Promocja potencjału gospodarki rolnej w Gminie Jodłowa.
- Wprowadzenie ulg i zachęt dla rozwoju ekologicznych i lokalnych produktów.
- Wsparcie sektora rolniczego poprzez promowanie produktów regionalnych.
- Poprawa sytuacji z zakresu gospodarowania wodą w celu zapobiegania skutków suszy i powodzi na terenach rolniczych i obszarów wiejskich.

- Likwidacja barier w obsłudze producentów poprzez optymalizację wsparcia udzielanego przez urząd gminy.

1.2. Cel strategiczny: Rozwój lokalnej branży turystycznej

2.1. Cel operacyjny: Stymulowanie rozwoju infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej

2.1. Cel operacyjny: Stworzenie nowoczesnych systemów promujących walory turystyczne

Działania:

- Budowa centrów rekreacyjno-turystycznych na terenie Gminy Jodłowa.
- Promocja potencjału gospodarczego Gminy Jodłowa wśród firm świadczących usługi turystyczne.
- Uruchomienie nowych produktów turystycznych, w tym szlaków i wydarzeń kulturalno-rozrywkowych
- Stworzenie nowoczesnych systemów promujących walory turystyczne gminy, w tym elektronicznych map, aplikacji oraz kanałów w mediach społecznościowych.
- Utworzenie Internetowego Systemu Informacji Turystycznej.

II. Priorytet: Przedsiębiorstwa

1.3. Cel strategiczny: Wsparcie dla nowopowstających biznesów na terenie Gminy.

3.1. Cel operacyjny: Pozyskiwanie funduszy na szkolenia i doradztwa zawodowe z zakresu rozwoju przedsiębiorczości.

3.2. Cel operacyjny: Przygotowywanie terenów pod inwestycje.

Działania:

- Pozyskiwanie funduszy na szkolenia i doradztwa zawodowe z zakresu rozwoju przedsiębiorczości.
- Ulgi dla nowopowstających przedsiębiorstw na terenie Gminy Jodłowa.
- Wykorzystanie środków z Krajowego Planu Obudowy na wsparcie podmiotów zatrudniających mieszkańców gminy.
- Przygotowywanie terenów pod inwestycje, w tym ich uzbrojenie.

11.2. Cel strategiczny: Inwestycje i konkurencyjność przedsiębiorstw.

Działania:

- Promowanie Gminy Jodłowa jako przyjaznej dla inwestorów.
- Współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w celu wypracowania wspólnego systemu informacji gospodarczej dla przedsiębiorców z terenu gminy.
- Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez uruchomienie klastrów i sieciowanie działań z zewnętrznymi interesariuszami.
- Wspieranie adaptacji nowoczesnych, innowacyjnych rozwiązań gospodarczych na terenie gminy oraz kreowanie liderów przedsiębiorczości.
- Współpraca z sektorem gospodarki na rzecz rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego.



Społeczeństwo

III. Priorytet: Opieka społeczna i ochrona zdrowia.

III.1. Cel strategiczny: Wsparcie systemu opieki zdrowotnej i polityki społecznej.

Działania:

- Realizacja programów profilaktycznych.
- Likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych i starszych w szczególności w budynkach użyteczności publicznej.
- Wprowadzenie nowych rozwiązań w celu identyfikacji i łagodzenia problemów społecznych na terenie gminy, w tym infolinii dla seniorów.
- Działania na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i starszych.
- Poszerzanie pakietu istniejących usług medycznych.
- Edukacja na rzecz zdrowego stylu życia.
- Wspieranie organizacji pozarządowych i osób zajmujących się wolontariatem.
- Utworzenie klubu seniora.

III.2. Cel strategiczny: Wsparcie systemu polityki rodzinnej.

Działania:

- Programy pomocowe dla rodzin borykających się z problemem uzależnień i przemocy domowej.
- Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin narażonych na ubóstwo.
- Kompleksowa obsługa i pomoc przy ubieganiu się o świadczenia socjalne.
- Pozyskiwanie funduszy na szkolenia dla młodych matek chcących wrócić na rynek pracy.

IV. Priorytet: Edukacja szkolna, przedszkolna i opieka dla najmłodszych.

IV.1. Cel strategiczny: Zachowanie standardów edukacji szkolnej, przedszkolnej oraz usprawnienie opieki nad małymi dziećmi.

Działania:

- Rozwijanie oferty edukacyjnej dzieci i młodzieży.
- Poprawa dostępności do placówek wychowania przedszkolnego.
- Wsparcie dla uruchomienia nowych punktów opieki żłobkowej
- Pozyskiwanie środków na nowe placówki opiekuńczo-wychowawcze z dofinansowaniem dla rodziców.
- Wsparcie w podnoszeniu kwalifikacji nauczycieli wychowania przedszkolnego i szkolnego

V. Priorytet: Rynek pracy

V.1. Cel strategiczny: Aktywizacja lokalnego rynku pracy

Działania:

- Wsparcie aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami.
- Pozyskiwanie funduszy na szkolenia dla osób młodych bez wykształcenia.
- Programy wsparcia dla osób poszukujących pracy.
- Współpraca przy realizacji projektów stażowych i aktywizacyjnych osób młodych i dotkniętych problemem bezrobocia.



Infrastruktura techniczna

VI. Priorytet: Modernizacja obiektów użyteczności publicznej

VI.1. Cel strategiczny: Zwiększenie jakości świadczonych usług publicznych.

Działania:

- Modernizacja budynków użyteczności publicznej.
- Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, w tym zastosowanie odnawialnych źródeł energii.
- Budowa i modernizacja budynków szkolnych.
- Pozyskiwanie funduszy na szkolenia dla pracowników administracyjnych.

VI.2. Cel strategiczny: Infrastruktura cyfrowa i cyfryzacja usług publicznych

Działania:

- Rozwój zintegrowanych systemów informacyjnych.
- Cyfryzacja i tworzenie archiwalnych zbiorów danych.
- Szkolenia i rozwój kompetencji pracowników administracyjnych.
- Usprawnienie działania sieci bezprzewodowej i przewodowej na terenie gminy.
- Poprawa dostępności cyfrowej dla osób wykluczonych społecznie, w tym niepełnosprawnych i starszych.

VII. Priorytet: Infrastruktura komunalna i komunikacyjna

VII.1. Cel strategiczny: Poprawa jakości systemu sanitarnego na terenie Gminy Jodłowa.

Działania:

- Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Jodłowa
- Budowa i rozbudowa sieci wodociągowej
- Wymiana pieców c.o. w budynkach jednorodzinnych
- Prowadzenie kompleksowej gospodarki odpadami

VII.1. Cel strategiczny: Poprawa jakości systemu drogowego na terenie Gminy Jodłowa.

Działania:

- Budowa ciągów pieszych

- Budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego
- Budowa i modernizacja dróg gminnych
- Budowa i modernizacja mostów
- Budowa miejsc postojowych na terenie Gminy Jodłowa
- Wymiana wiat przystankowych na terenie Gminy Jodłowa



Turystyka i rekreacja

VIII. Priorytet: Działalność turystyczna.

I.1. Cel strategiczny: Budowanie wizerunku turystycznego gminy z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa kulturowego.

Działania:

- Dbłość o stan zachowania zabytków na terenie Gminy Jodłowa.
- Organizacja warsztatów z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego gminy.
- Upowszechnienie lokalnego dziedzictwa kulturowego z wykorzystaniem dostępnych środków przekazu, w tym nowych materiałów promocyjnych
- Rewitalizacja przestrzeni i obiektów stanowiących dziedzictwo kulturowe.
- Organizacja wydarzeń kulturalnych, bazujących na obrzędach i zwyczajach wiejskich
- Kreowanie polityki przestrzennej z zachowaniem walorów krajobrazu kulturowego

I.2. Cel strategiczny: Zwiększenie potencjału turystycznego gminy z wykorzystaniem walorów przyrodniczych.

Działania:

- Usprawnienie oznakowań miejsc turystycznych.
- Modernizacja i zwiększenie szlaków pieszych i rowerowych.
- Stosowanie elementów wizualizacji na portalu gminnym w celu wypromowania naturalnego środowiska przyrodniczego.
- Wykorzystanie potencjału czystego i świeżego powietrza na terenie gminy jako zachęty do inwestycji w branżę turystyczną.
- Dbłość o zrównoważony rozwój wraz z zachowaniem elementów naturalnego dziedzictwa przyrodniczego.

IX. Priorytet: Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej.

IX.1. Cel strategiczny: Lepszy dostęp do miejsc sportowo-rekreacyjnych i poprawa świadomości mieszkańców powiatu w zakresie zdrowego trybu życia.

Działania:

- Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej przy szkołach na terenie Gminy Jodłowa.
- Promocja aktywności fizycznej w ramach profilaktyki zdrowotnej i społecznej
- Stworzenie tras biegowych oraz ścieżek spacerowych
- Rozbudowa lokalnych szlaków rowerowych.
- Budowa placów zabaw i siłowni na otwartej przestrzeni.
- Utworzenie parków z alejkami na terenie gminy.

IX.2. Cel strategiczny: Wsparcie lokalnej kultury i tradycji regionalnych.

Działania:

- Wspieranie i rozwój inicjatyw społeczno-kulturalnych służących integracji mieszkańców gminy.
- Organizacja imprez o charakterze ponadlokalnym.
- Modernizacja, remont i doposażenie świetlic wiejskich.
- Kreacja nowych wydarzeń kulturalnych wykorzystujących potencjał lokalnych twórców i zasobów dziedzictwa
- Zwiększanie świadomości mieszkańców poprzez edukację kulturową i poszerzanie dostępu do dóbr kultury

X. Priorytet: Ochrona środowiska

X.3. Cel strategiczny: Poprawa świadomości mieszkańców z zakresu ochrony środowiska i ekologii.

Działania:

- Zwiększenie efektywności w ochronie środowiska naturalnego i zrównoważonego korzystania z jego zasobów.
- Edukacja ekologiczna społeczności lokalnej.

7. Komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi

Rozdział odnosi się do przepisu „Art. 10f. 2. Projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa” zawartego w Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378) o samorządzie gminnym

Zgodnie z powyższym zapisem opracowany dokument wpisuje się w ustalenia nadrzędnych dokumentów planistycznych, szczególnie na poziomie krajowym i regionalnym. Poniżej wymieniono, zdefiniowano i wykazano komplementarność z najważniejszymi dokumentami z ww. poziomów. Punktem odniesienia dla niniejszej strategii są również, wskazane w kolejnym rozdziale, obszary strategicznej interwencji, które znajdują się w strategii rozwoju województwa. Istotne, oprócz dokumentów krajowych i regionalnych, jest również przedstawienie dokumentów lokalnych, które wpisują się w założenia planistyczne Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021- 2030 i są w jej ramach koordynowane jako poszczególne polityki, plany na poziomie gminy.

Przedmiotowe opracowanie jest zgodne m.in. z następującymi kluczowymi dokumentami:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR
Została przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. SOR jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 – KSRR 2030 to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Znajdują się tam postanowienia SOR określone w filarze rozwój społecznie i terytorialnie zrównoważony
- Strategia Rozwoju Województwa „Podkarpackie 2030”
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jodłowa

W związku z nowelizacją przepisów wzrasta rola strategii województwa, dlatego też istotne jest odwołanie się do konkretnych zapisów Strategii Rozwoju Województwa „Podkarpackie 2030” ze względu na jej kluczowy charakter w wymiarze regionalnym i przełożenie na dostępność środków finansowych w ramach projektowanego Regionalnego Programu Operacyjnego.

Zgodnie z wizją rozwoju „w 2030 roku województwo podkarpackie to obszar innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego, odpowiedzialnie wykorzystujący wewnętrzne potencjały i

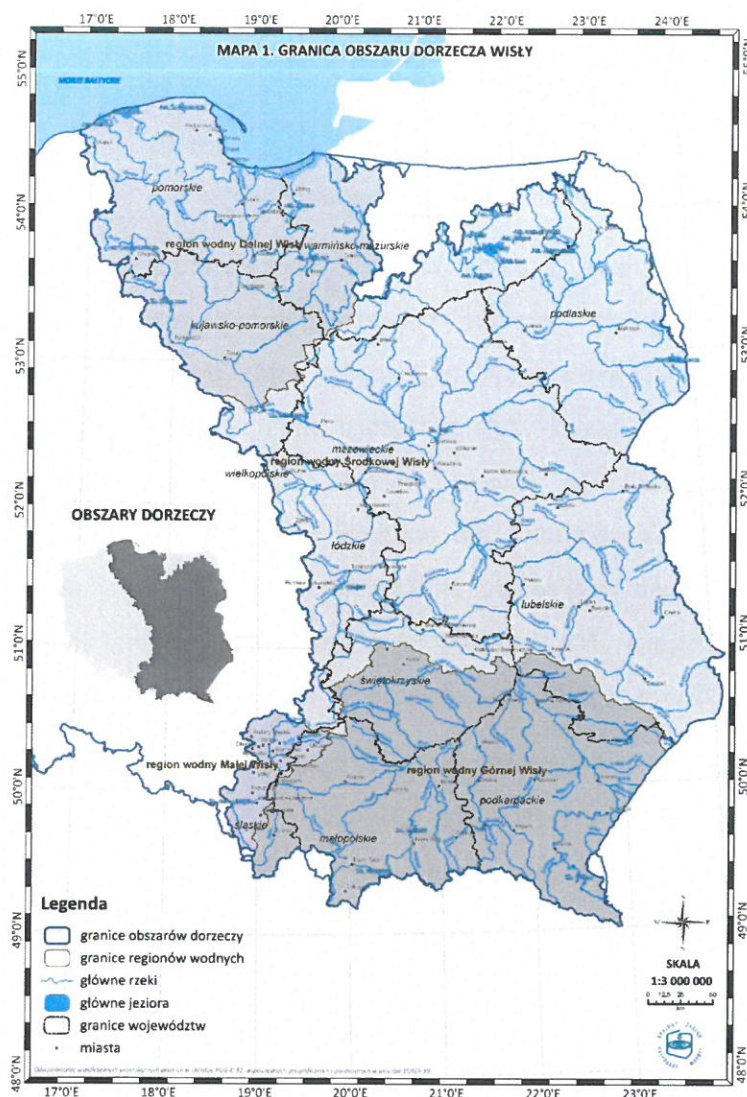
zapewniający wysoką jakość życia mieszkańców we wszystkich subregionach oraz lider rozwoju wśród województw makroregionu Polski Wschodniej i aktywny uczestnik relacji transgranicznych”. Natomiast głównym celem prowadzącym do realizacji takiej wizji jest „odpowiedzialne i efektywne wykorzystanie zasobów endo- i egzogenicznych regionu, zapewniające trwałe, zrównoważony i terytorialnie równomierny rozwój gospodarczy oraz wysoką jakość życia mieszkańców województwa”. We wspomnianej strategii wojewódzkiej, podstawę stanowi pięć obszarów, w ramach których przedstawione zostały główne obszary tematyczne, są to: Gospodarka i nauka, Kapitał ludzki i społeczny, Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska, Dostępność usług.

Strategia Gminy Jodłowa jest zgodna z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego (PZPWP) między innymi poprzez zgodność priorytetów i celów strategicznych z kierunkami wyboru działań oraz zadań rządowych i samorządowych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Widoczne jest to między innymi w takich kryteriach jak środowisko naturalne i kulturowe (np. Priorytet IX, *Cel strategiczny*: Wsparcie lokalnej kultury i tradycji regionalnych SRG jest zgodna z rozdziałem 3.1.3. Wzmocnienie i rozwój potencjału kulturowego PZPWP), infrastruktura społeczno-gospodarcza (np. Priorytet III, *Cel strategiczny*: Wsparcie systemu opieki zdrowotnej i polityki społecznej SRG są zgodne z rozdziałem 3.1.2. Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia i opieki społecznej PZPWP; Priorytet IX, *Cel strategiczny*: Lepszy dostęp do miejsc sportowo-rekreacyjnych i poprawa świadomości mieszkańców powiatu w zakresie zdrowego trybu życia SRG jest zgodny z rozdziałem 3.1.4. Kształtowanie i rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej PZPWP) czy infrastruktura techniczna (np. Priorytet VI *Cel strategiczny*: Infrastruktura cyfrowa i cyfryzacja usług publicznych SRG jest zgodny z rozdziałem 5.4.1. Rozbudowa sieci telekomunikacyjnych oraz zwiększenie dostępu do Internetu terenów trudno dostępnych i o małej gęstości zaludnienia PZPWP; Priorytet VII, *Cel strategiczny*: Poprawa jakości systemu sanitarnego na terenie Gminy Jodłowa SRG jest zgodny z rozdziałem 5.2.3. Rozwój gospodarki ściekowej na obszarze województwa PZPWP).

Gmina Jodłowa, znajduje się w regionie wodnym Górnej-Wschodniej Wisły. Zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r., poz. 2233 z późn. zm.) w celu zapewnienia ochrony ludności i mienia przed powodzią w strategii rozwoju uwzględniono informacje na temat obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w art. 16 pkt 34 ww. Ustawy.

Niniejsze opracowanie uwzględnia dokumenty planistyczne, takie jak: plany zarządzania ryzykiem powodziowym i mapy zagrożenia powodziowego, a także plan przeciwdziałania skutkom suszy.

Rysunek 1. Granica Dorzeczy Wisły



Źródło: strona internetowa Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie <https://apgw.gov.pl/>

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły

Podstawą prawną dla planów zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym ich przeglądu i aktualizacji, są trzy dokumenty:

- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.),
- Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywa Powodziowa),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 4 października 2018 roku w sprawie opracowywania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2031).

Cele zarządzania ryzykiem powodziowym, przedstawione w planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły:

- Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego.
- Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego.
- Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Największą rzeką gminy Jodłowa jest Wisłoka, stanowiąca na krótkim (1,6 km) odcinku północno-wschodnią granicę gminy. Wisłoka jest rzeką o śnieżno-deszczowym typie wezbrań. Na terenie gminy do Wisłoki wpada, po połączeniu z potokiem Wolanka, potok Jodłówka. Potok ten ma długość 16.30 km i jest nieuregulowany. Charakteryzują go wysoce zmienne przepływy i w okresie długotrwałych, względnie nawalnicowych opadów regularnie wylewa. W południowo-zachodniej części gminy wody powierzchniowe spływają na południe, do potoków Swoszowianka i Olszanka. Cały obszar gminy Jodłowa znajduje się w pośredniej zewnętrznej strefie ochrony sanitarnej, utworzonej dla ujęcia wód powierzchniowych w Dębicy. Na przeważającej części obszaru gminy Jodłowa wody podziemne występują w osadach fliszowych. Wody te są aktualnie ujmowane studniami wierconymi w Jodłowej¹.

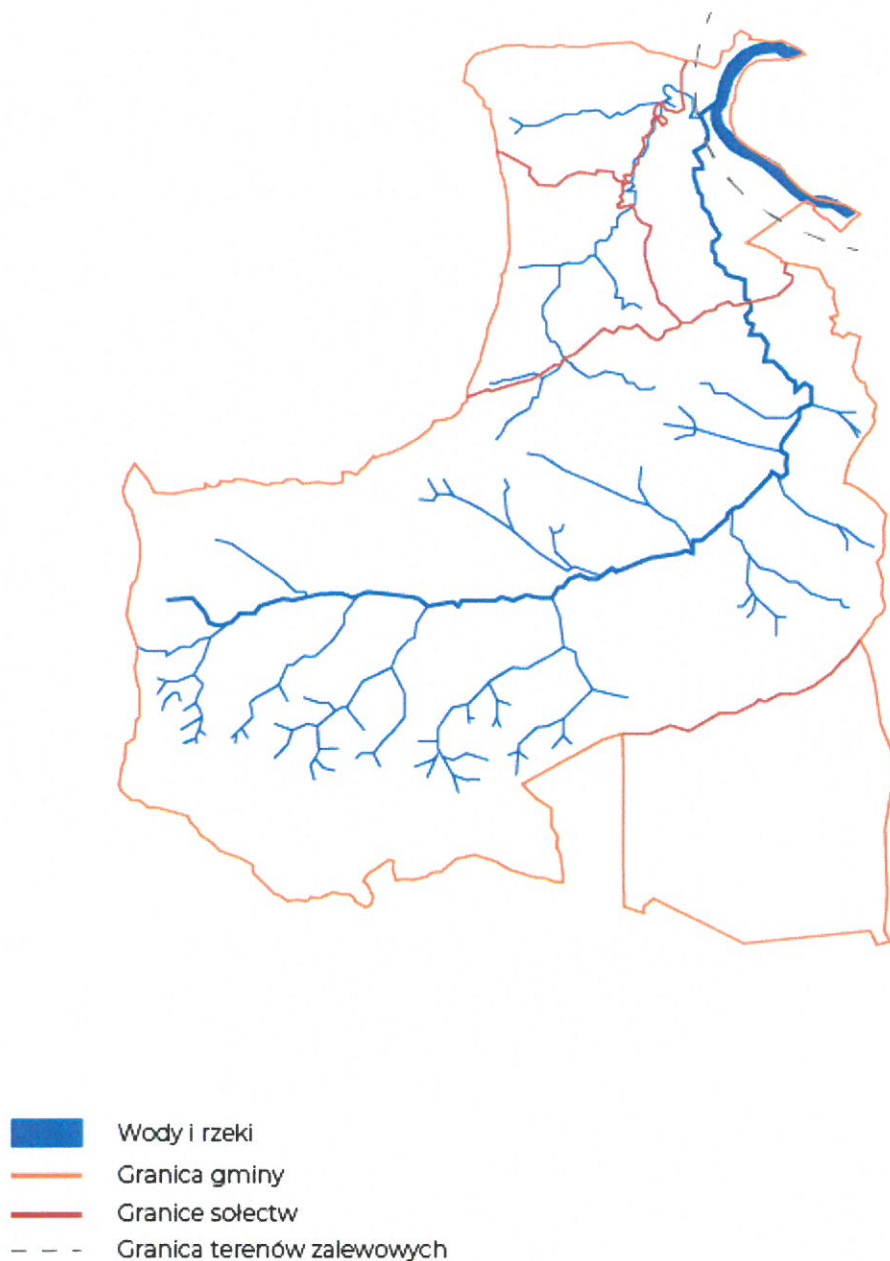
Na terenie Gminy Jodłowa znajdującym się w północno-wschodniej części Pogórza Ciężkowickiego, ciągnącym się między dolinami rzeki Białej i Wisłoki. Dolina potoku Jodłówka zajmuje zarówno centralną część gminy jak i miejscowości Jodłowa. Najniżej położone miejsca na terenie gminy (ok. 200 m npm) znajdują się u ujścia Jodłówki do Wisłoki. Dominującym elementem rzeźby są długie stoki i zbocza dolin o nachyleniu 5 - 12 % i powyżej 12 %. Długie stoki i zbocza dolin o nachyleniu powyżej 12 % występują wzdłuż dolin rzek i ich dopływów. Stoki o nachyleniu 5 - 12 % związane są głównie z powierzchniami wierzchowinowymi garbów i grzbietów.

Gmina Jodłowa leży na terenie największego ryzyka powodziowego na obszarze województwa podkarpackiego. Na terenie gminy, na skutek wysokich stanów wód w rzekach zalewane są tereny wzdłuż rz. Jodłówka i dopływów. Zagrożenie powodziowe związane jest z wystąpieniem powodzi typu A11 – powódź rzeczna – *powódź związana z wezbraniem wód rzecznych, strumieni, kanałów, potoków górskich, jezior*. Właściwe bezpieczeństwo powodziowe na terenach zalewowych, może być zapewnione poprzez utrzymanie obwałowań oraz urządzeń wałowych w należyтым stanie technicznym. Istotnym czynnikiem wpływającym na ilość wody w obiegu jest system melioracji. Sytuację w zakresie zagrożenia powodziowego poprawi budowa małych zbiorników retencyjnych na Jodłowie.

¹ Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jodłowa na lata 2013 – 2016 z perspektywą do 2019.

Zgodnie z Planem Zarządzania ryzykiem Powodziowym (PZRP) obowiązującym do końca 2021r. oraz Projektem aktualizacji PZRP obowiązującym w II okresie planistycznym, tj. lata 2022-2030 na terenie Gminy Jodłowa nie przewiduje się realizacji inwestycji o charakterze przeciwpowodziowym.

Rysunek 2. Mapa zagrożenia powodziowego w gminie Jodłowa:



Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) sporządzony został na podstawie art.183 – 185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310, z późn. zm.). Susza, podobnie jak i powódź, jest jednym z dotkliwszych w skutkach zjawisk naturalnych, które oddziałują na środowisko, gospodarkę, a także na społeczeństwo.

Głównym celem planu jest „przeciwdziałanie skutkom suszy”, natomiast do celów szczegółowych, zalicza się:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy,
- zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy,
- edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy,
- formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Na podstawie przeprowadzanych analiz² zidentyfikowane słabe i umiarkowane zagrożenie suszą rolniczą w zlewni górnej Wisły od źródeł do ujścia Sanu oraz w dorzeczu Sanu (województwo podkarpackie). Teren gminy Jodłowa znajduje się na obszarze, który został zakwalifikowany w klasach zagrożenia suszą rolniczą do klasy I – słabo zagrożone, w klasach zagrożenia suszą hydrologiczną do klasy III – bardzo zagrożone, a w przypadku zagrożenia suszą hydrogeologiczną³ – klasa II – umiarkowane zagrożenie. Według klas łącznego zagrożenia suszą, obszar gminy Jodłowa zaklasyfikowano do umiarkowanie zagrożonego suszą. Należy podkreślić, że Strategia Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030 to dokument w pełni realizujący i wpisujący się w obowiązujące przepisy prawa. Dokument gwarantuje realizację spójnej polityki z poziomu lokalnego w ramach zarządzania rozwojem. Prezentowane opracowanie zostało sporządzone zgodnie z wszystkimi przytoczonymi dokumentami strategicznymi oraz aktami prawnymi, co zapewnia na etapie realizacji osiągnięcie efektu synergicznego.

8. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Rozdział odnosi się do przepisu wskazującego, że strategia rozwoju gminy określa w szczególności „model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy (Art. 10e. 1. 4) zawartego w Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378).

² ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy

³ Susza hydrogeologiczna, nazywana również niżówką hydrogeologiczną, przejawia się obniżeniem zwierciadła wód podziemnych poniżej stanów niskich ostrzegawczych.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej przedstawia długookresową strategiczną wizję rozwoju gminy. Wynika on z wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań, zdiagnozowanych potrzeb i potencjału gminy z uwzględnieniem jej specyfiki i zróżnicowania. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Jodłowa została przedstawiona za pomocą trzech map: mapa uwarunkowań, mapy funkcji terenu oraz modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Mapa uwarunkowań jest analizą kluczowych uwarunkowań mających wpływ na kierunek rozwoju gminy. Przedstawia obszar osadniczy w gminie, układ komunikacyjny, wybrane elementy infrastruktury technicznej, zasoby środowiska przyrodniczego, obszary ochrony środowiska naturalnego, zasoby dziedzictwa historycznego i kulturowego.

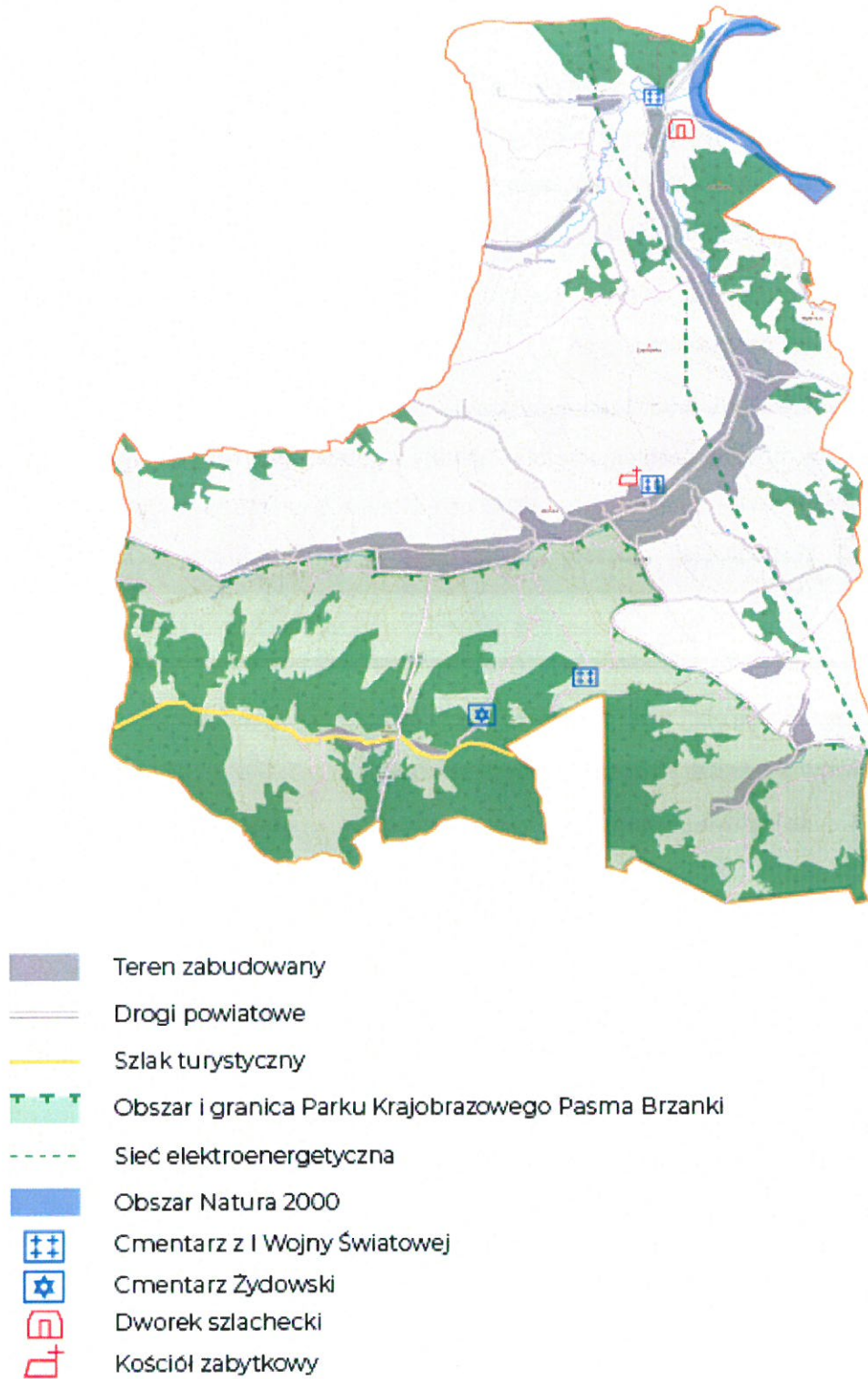
Mapa funkcji terenu przedstawia elementy struktury przestrzennej gminy obejmujące m. in. funkcje: mieszkaniową, rolniczą i przyrodniczą.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej wskazuje ogólne kierunki rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy, obszary problemowe oraz obszary z potencjałem rozwojowym o określonych funkcjach. Mapa ma charakter schematyczny i może przedstawiać projektowane kluczowe inwestycje, strefy aktywności gospodarczej, obszary doposażenia w infrastrukturę techniczną, obszary rewitalizacji.

Głównym zadaniem modelu funkcjonalno-przestrzennego Jodłowej jest wzmocnienie wewnętrznych funkcji gminy, zintegrowanie obszarów o różnych, często przeciwstawnych funkcjach, nadanie właściwych kierunków przekształceń poszczególnych sołectw:

- **potencjał usługowo-gospodarczy** – wskazanie atrakcyjnych komunikacyjnie i infrastrukturalnie obszarów aktywności gospodarczej,
- **potencjał mieszkaniowy** – kształtowanie zwartych terenów zurbanizowanych poprzez lokalizowanie terenów planowanej urbanizacji w pobliżu istniejącej,
- **potencjał przyrodniczo-rekreacyjny** – rozwój bazy turystycznej, skierowany w szczególności na wypoczynek pobytowy i aktywną turystykę.

Rysunek 3. Mapa uwarunkowań - elementy struktury osadniczej wraz z lokalnym układem komunikacyjnym na tle uwarunkowań środowiskowych gminy Jodłowa (stan na koniec 2021 r.).

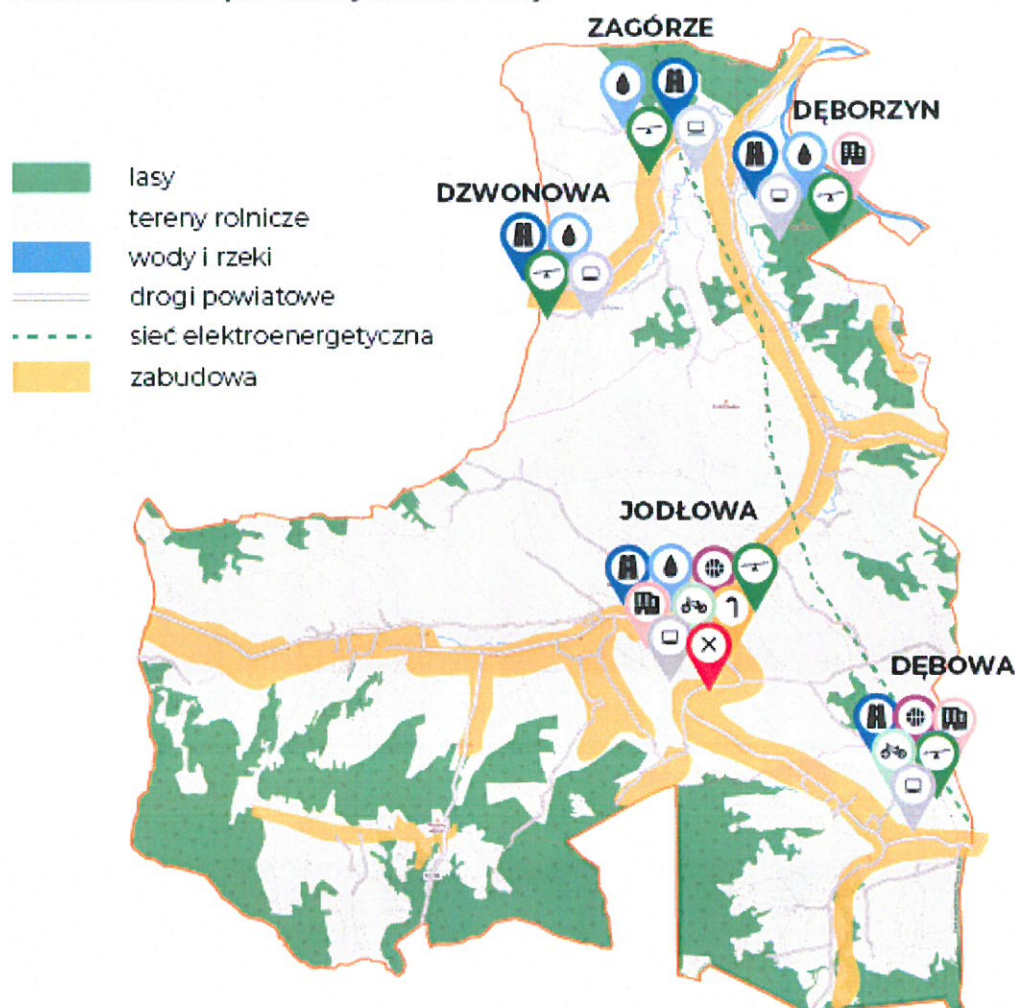


Rysunek 4. Funkcje terenów i infrastruktury w gminie Jodłowa



Rysunek 5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Jodłowa – rozmieszczenie planowanych inwestycji i planowane zmiany w przestrzeni gminy

Rozmieszczenie planowanych interwencji



Obszary i kierunki interwencji:

I w zakresie infrastruktury komunikacyjnej:

Budowa / modernizacja dróg, chodników i parkingów

II w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej:

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej

Budowa / modernizacja boisk sportowych przy szkole podstawowej

Budowa / modernizacja szkoły

Budowa / modernizacja infrastruktury turystycznej (ścieżki rowerowe)

Budowa zaplecza rekreacyjnego - place zabaw

Utworzenie klubu seniora

Infrastruktura informacyjna - internet szerokopasmowy

III w zakresie gospodarki:

Uzbrojenie terenów pod działalność gospodarczą

Gmina Jodłowa ze względu na swoje położenie, dostępność terenów zielonych i jakość powietrza jest atrakcyjnym miejscem do zamieszkania i inwestowania. Szczególnie istotne znaczenie ma tutaj lokalizacja na obszarze Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki, a także Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego. Aspiracją rozwojową Gminy Jodłowa jest bycie przyjaznym miejscem do życia, w którym ludzie chcą mieszkać, pracować i wypoczywać. Realizacja tego jest możliwa przy ciągłej dbałości o ład przestrzenny, m.in. zachowując walory naturalnego środowiska oraz krajobrazu poprzez jego ochronę oraz wyznaczeniu odrębnych terenów pod inwestycję z możliwością rozwoju funkcji gospodarczych, w tym usługowych. Polityka przestrzenna oparta na zasadzie zrównoważonego rozwoju Gminy Jodłowa przez właściwe przeznaczenie i użytkowanie terenu dla prawidłowego, efektywnego funkcjonowania systemu społeczno-gospodarczego gminy, pozostaje nadal jednym z kluczowych wyzwań strategicznych jakie stoją przed Gminą na najbliższe lata.

Rekomendacje dla kształtowania polityki przestrzennej gminy Jodłowa na najbliższe lata:

- **Przeznaczenie terenów pod różne funkcje**, w tym tereny inwestycyjne, obszary przedsiębiorczo-usługowe i transportowe oraz odpowiednie rozmieszczenie tych funkcji w strukturze przestrzennej gminy. Ważnym etapem będzie ustalenie standardów wykorzystania przestrzeni w celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców i użytkowników przestrzeni szczególnie w kwestii rozmieszczenia podstawowych funkcji: mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej. Jednocześnie należy uwzględnić potencjał terenowy dla lokacji działalności gospodarczej, tj. tereny zlokalizowane poza obszarami objętymi ochroną środowiska w bliskiej odległości istniejących już zabudowań.
- **Turystyka i rekreacja** – rozwój przestrzeni turystycznej, utworzenie punktów informacji turystycznej, udoskonalenie sieci szlaków tematycznych w pobliżu Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki, Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego i w miejscach o szczególnym znaczeniu kulturowym zgodnie z terenami potencjalnymi pod tego typu inwestycje.
- **Ścisłe połączenie rozwoju przestrzennego z rozbudową systemu transportowego** – sieć dróg publicznych, sieć dróg rowerowych, poprawa jakości transportu zbiorowego, ułatwienie dostępu do sieci kolejowej.
- **Tereny zielone** – miejsca do wypoczynku i rekreacji, zachowanie obszarów zielonych przy jednoczesnej inwestycji w zwiększenie ich atrakcyjności. W możliwie dostępnych miejscach

zielonych utworzenie tzw. Parków kieszonkowych wpisanych w założenia funkcjonalno-przestrzennego terenu.

- **Infrastruktura techniczna** – budowa i rozwój sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, dostarczanie energii elektrycznej i gazu, system łączności sieci internetowej w zgodności z rozwojem przestrzennym.

Sugerowane rekomendacje dla realizacji polityki przestrzennej gminy Jodłowa zawarte zostały również w celach strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030. Do instrumentów wdrażania polityki przestrzennej należy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jodłowa, które jest dokumentem określającym politykę przestrzenną i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniające uwarunkowania rozwoju przestrzennego.

9. Obszary strategicznej interwencji.

Zgodnie z definicją ustawową, obszar strategicznej interwencji (OSI) to określony w strategii obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych czy przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne albo w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł czy też rozwiązania regulacyjne.

OSI są terytoriami, do których adresowana ma być polityka rozwoju, ukierunkowana na wywołanie określonych zmian. W nawiązaniu do przedstawionej definicji, wyróżnić można dwa rodzaje OSI:

- Obszary problemowe, charakteryzujące się niekorzystnymi zjawiskami w sferze społecznej, ekonomicznej lub przyrodniczej, wymagające interwencji nakierowanej na przełamanie barier rozwojowych.
- Obszary wzrostu, wyróżniające się szczególnymi potencjałami (tj. bieguny wzrostu, obszary tematyczne lub klastry zaawansowanych technologii), które w wyniku interwencji mogą kształtować przewagi konkurencyjne⁴

⁴ P. Śleszyński, J. Bański, M. Degórski, T. Komornicki, (2017), *Delimitacja obszarów strategicznej interwencji państwa: obszarów wzrostu i obszarów problemowych*, Prace Geograficzne IGiPZ PAN nr 260.

OSI wskazywane są w strategiach rozwoju zarówno na poziomie krajowym, regionalnym jak i lokalny.

Na poziomie krajowym wyodrębniono cztery OSI, opisane w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego:

- Obszary zagrożone trwałą marginalizacją.
- Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze.
- Wschodnia Polska.
- Województwo Śląskie.

OSI stanowią wybór strategiczny, którego konsekwencją jest skierowanie interwencji publicznej na dany obszar. Gmina Jodłowa wpisuje się w następujące obszary strategicznej interwencji scharakteryzowane w SRWP 2030:

1. Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju (Priorytet 7.3 SRWP 2030) a w jego ramach Wzmocnienie szans rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją w województwie (Priorytet 7.3.1 SRWP 2030).

Punkt ten zakłada wzmocnienie szans rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją w województwie. Polityka regionu dąży zatem do realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, która obliguje do kierunkowania działań na zapewnienie mieszkańcom pełnego pakietu możliwości rozwojowych niezależnie od miejsca zamieszkania. Działania podejmowane przez województwo mają za zadanie wzmacniać czynniki rozwojowe obszarów o słabszych perspektywach rozwojowych, które wynikają ze struktury społeczno-gospodarczej, peryferyjnego położenia bądź utraty dotychczasowych funkcji. Oczekiwane cele zakładają zwiększenie zasobów infrastrukturalnych w strategicznych sektorach, zdynamizowanie rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o lokalne potencjały, rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności, poprawę dostępu do podstawowych usług publicznych, zniwelowanie wykluczenia transportowego. Obszary te zostały zidentyfikowane na poziomie powiatów, w oparciu o syntetyczny wskaźnik uwzględniający ich poziom rozwoju społeczno-gospodarczego, w powiecie dębickim jest to Gmina Jodłowa.

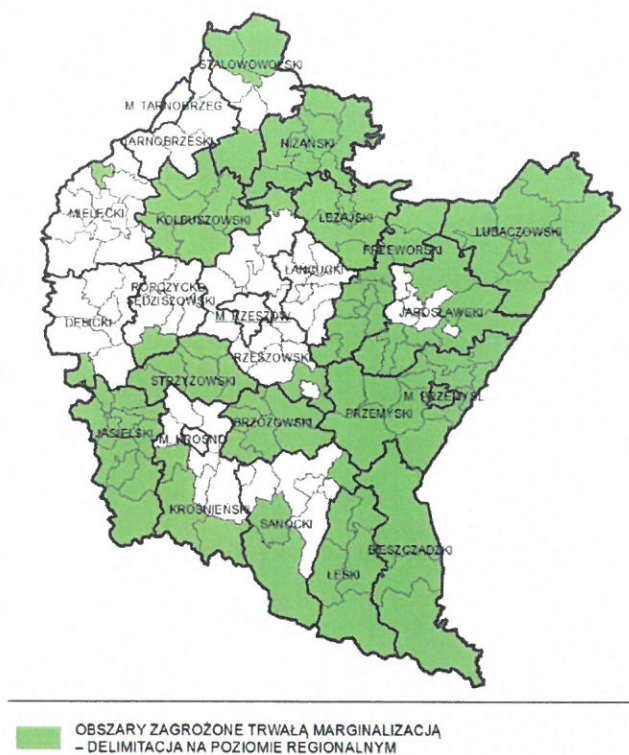
Zakładane działania:

- rozwój sektora inwestycji prywatnych w oparciu o lokalne zasoby,
- aktywizacja lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych, poprzez wykorzystanie potencjału, podmiotów publicznych, prywatnych, organizacji pozarządowych i mieszkańców,
- poprawa atrakcyjności inwestycyjnej poprzez zapewnienie przygotowanych terenów, inwestycyjnych,

- pobudzanie procesów rozwojowych poprzez zapewnienie lepszej dostępności komunikacyjnej na zewnątrz, w tym rozwój infrastruktury drogowej łączącej się z węzłami sieci dróg szybkiego ruchu oraz infrastruktury kolejowej,
- włączenie komunikacyjne obszarów o utrudnionej dostępności;
- dostosowanie infrastruktury technicznej (energetycznej, telekomunikacyjnej, wodnokanalizacyjnej) i społecznej warunkującej rozwój gospodarczy i wyższą jakość życia mieszkańców,
- wzmocnienie roli instytucji publicznych jako inicjatora nawiązywania partnerstw, współpracy z innymi instytucjami publicznymi, społeczeństwem i innymi interesariuszami na rzecz rozwoju regionu,
- ograniczenie skutków peryferyjnego położenia obszarów przygranicznych poprzez wielopłaszczyznowe wykorzystanie potencjału współpracy transgranicznej,
- intensyfikacja działań w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska przyrodniczego⁵.

⁵ Samorząd Województwa Podkarpackiego, Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, Rzeszów wrzesień 2020.

Mapa 1. Obszary zagrożone trwałą marginalizacją – poziom regionalny



Źródło: Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

2. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku (Priorytet 7.4 SRWP 2030)

Głównym celem priorytetu jest wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku. Punkt ten zakłada rozwój infrastruktury technicznej na obszarach wiejskich dotkniętych zjawiskiem marginalizacji i niskiego poziomu jakości życia. Szczególnie ważną kwestią jest rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, teleinformatycznej oraz transportowej. Działania powinny być nakierunkowane na rozwój gospodarki i przedsiębiorczości, w tym powstawanie nowych miejsc pracy w sektorach pozarolniczych. Również dostęp do usług publicznych, możliwość przekwalifikowania zawodowego i mobilność przestrzenna powinny ulec poprawie, przy jednoczesnym zachowaniu walorów środowiska przyrodniczego.

Zakładane działania:

- poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym, w tym w relacji do najbliższego regionalnego bieguna wzrostu;
- zwiększenie dostępności cyfrowej poprzez rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej;
- modernizacja i rozbudowa energetycznych linii przesyłowych jako podniesienie komfortu życia i bezpieczeństwa mieszkańców;
- rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i ściekowej;
- poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami;
- tworzenie korzystnych warunków w tym kompleksowej infrastruktury technicznej dla rozwoju przedsiębiorczości⁶.

Mapa 2. Obszary wiejskie województwa podkarpackiego



Źródło: Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

⁶ Samorząd Województwa Podkarpackiego, Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, Rzeszów wrzesień 2020.

2.1 Rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich (Priorytet 7.4.2 SRWP 2030).

W tej kategorii celem jest aktywizacja społeczności do podejmowania działalności gospodarczej wykorzystującej zasoby obszaru jako elementu konkurencyjności i zwiększenia dochodów ludności.

Zakładane działania:

- promowanie lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych) w celu
- powstawania alternatywnych źródeł dochodów;
- aktywizacja lokalnych społeczności ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości jako element wzrostu dochodów ludności wiejskiej;
- kreowanie postaw przedsiębiorczych i lokalnych inicjatorów działalności gospodarczej;
- wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnej oraz centrów produkcyjnousługowych;
- ukierunkowanie na dywersyfikację specjalizacji w celu podniesienia towarowości gospodarstw rolniczych;
- rozwój funkcji turystycznych, kompleksowo wykorzystujących lokalne zasoby i specjalizacje.⁷

2.2 Integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej w aspekcie społecznym i kulturowym (Priorytet 7.4.3 SRWP 2030).

W tej kategorii celem jest wielokierunkowa aktywizacja społeczności lokalnej, podniesienie jej poziomu życia w zależności od potrzeb i możliwości danego obszaru. W tym zadaniu konieczna jest współpraca na poziomie regionalnym, lokalnych grup społecznych.

Zakładane działania:

- wsparcie mieszkańców w realizacji działań wynikających z lokalnych dokumentów strategicznych mających na celu wzmocnienie tożsamości regionalnej;
- podejmowanie współpracy na rzecz integracji społeczności lokalnej w planowaniu wspólnych
- działań i podejmowaniu wyzwań rozwojowych;
- poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyniające się do zwiększenia poczucia tożsamości mieszkańców obszarów

⁷ Samorząd Województwa Podkarpackiego, Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, Rzeszów wrzesień 2020.

wiejskich, integracji społecznej i aktywizacji, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;

- promocja lokalnej twórczości kulturalnej, rzemieślniczej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, przyczyniającej się do wykreowania produktów charakterystycznych dla poszczególnych miejscowości w oparciu o istniejące zasoby;
- promocja regionalnych specjalizacji w rolnictwie, jego otoczeniu i rybactwie (winiarstwo, pszczelarstwo itp. oraz usługi socjalne i rzemiosło, handel, przetwórstwo produktów rolnych, rękodzieło itp.);
- upowszechnianie dobrych praktyk przez społeczność lokalną na płaszczyźnie międzyregionalnej i międzynarodowej;
- wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi.⁸

2.3 Racjonalizacja przestrzeni wiejskiej (Priorytet 7.4.4 SRWP 2030).

Kategoria ta dotyczy przestrzeni obszarów wiejskich, a właściwie jej możliwości prorozwojowych. Gospodarka przestrzenna obszarów wiejskich powinna być określona w opracowaniach urbanistycznych, aby zapewnić racjonalne wykorzystanie przestrzeni i zasobów, przy zachowaniu walorów krajobrazowych i przyrodniczych. Należy zatem dążyć do zachowania zgodności z dokumentami planistycznymi sporządzanymi dla obszarów sąsiednich.

Zakładane działania:

- dostosowanie przestrzeni wiejskiej do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców,
- efektywne wykorzystanie przestrzeni poprzez rozwój funkcji rekreacyjnej, sportowej i społeczno-kulturalnej obejmującej budowę i adekwatne wyposażenie obiektów,
- wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego w projektowaniu przestrzeni wiejskiej,
- poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni wiejskiej uzyskana poprzez wspieranie projektów mających na celu urządzenie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku,
- budowa oraz modernizacja infrastruktury wspierającej rozwój funkcji kulturowo-społecznych na terenach wiejskich,

⁸ *Samorząd Województwa Podkarpackiego, Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, Rzeszów wrzesień 2020.*

- racjonalne wykorzystanie przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego.⁹

10. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030 z dokumentami wyższego rzędu.

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 roku. Strategia jest zbiorem wspólnych wartości, zasad, współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województwa. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Głównymi założeniami KSRR 2030 r. jest zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszenie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich. W Strategii Rozwoju Kraju istotny nacisk kładzie się na obszary strategicznej interwencji (OSI), które otrzymają szczególne wsparcie. Gmina Jodłowa również została objęta w obszarze interwencyjnym. KSRR 2030 wspiera konkurencyjność regionów i zakłada kontynuację działań zmierzających do podniesienia jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności, co również zostało zawarte w celach strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030. KSRR 2030 zakłada wsparcie sektora administracji publicznej z zakresu zwiększenia kompetencji świadczenia usług z zakresu skutecznej polityki rozwoju, zwłaszcza na terenach o niskim potencjale rozwojowym jakim m.in. jest Gmina Jodłowa. W tej materii obydwa dokumenty pozostają ze sobą kompatybilne. Strategia Kraju tworzy warunki do większego angażowania się samorządów gminnych w realizację wspólnych projektów i we współpracę ponad granicami administracyjnymi. Strategia Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030 również zakłada działalność o charakterze ponadlokalnym i współpracę partnerską z podmiotami zewnętrznymi. Podsumowując, Strategia Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030 jest zgodna z założeniami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO 2030

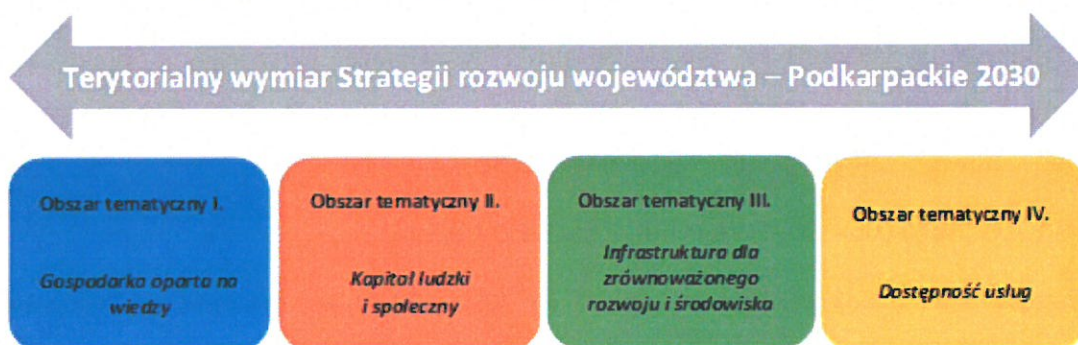
Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 (SRWP), jest dokumentem kluczowym dla samorządu województwa, określającym trendy rozwoju, cele oraz główne działania zmierzające do ich osiągnięcia w określonym horyzoncie czasowym. Strategia województwa jest drogowskazem dla

⁹ *Samorząd Województwa Podkarpackiego, Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, Rzeszów wrzesień 2020.*

innych dokumentów strategicznych regionu. Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, wpisuje się w ideę zrównoważonego rozwoju, skupia się na wzmocnieniu funkcji gospodarczej regionalnych biegunów wzrostu oraz integrację ich obszarów oddziaływania, angażując w procesy rozwoju takie obszary jak m.in. Gmina Jodłowa. W kierunkach rozwoju Strategii Województwa Podkarpackiego do 2030 roku uwzględnione zostały m.in. następujące obszary tematyczne:

- **Obszar tematyczny 1 – Gospodarka i nauka** – ujęcie zagadnień kultury innowacyjności, rozwoju Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji, wzmocnienia powiązań nauki i gospodarki, gospodarki bezodpadowej, Przemysłu 4.0, sektorów gospodarki – rolnictwo i turystyka.
- **Obszar tematyczny 2 – Kapitał ludzki i społeczny** – zawiera zagadnienia w ujęciu horyzontalnym, z ujęciem sektora organizacji pozarządowych i Regionalnej Polityki Imigracyjnej.
- **Obszar tematyczny 3 – Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska** – dostrzega obecny stan infrastruktury komunikacyjnej oraz konieczność wzmocnienia dostępności w ujęciu zewnętrznym i wewnętrznym, obejmuje zagadnienia elektromobilności, gospodarki wodnej w tym zapewnienie dostępu do wody, retencji i zapobiegania powodziom, gospodarki wodno -ściekowej, przeciwdziałanie zmianom klimatycznym.
- **Obszar tematyczny 4 – Dostępność usług** – zagadnienia dostępności do e-usług, bezpieczeństwa, współpracy regionalnej, ponadregionalnej i transgranicznej, jak również kompleksowe wsparcie obszarów w planowaniu przestrzennym.
- **Obszar horyzontalny - Terytorialny Wymiar Strategii** ma charakter horyzontalny (Rysunek 7), który przejawia się w integracji działań wskazanych w poszczególnych obszarach tematycznych i ukierunkowanie ich na obszary strategicznej interwencji (OSI).

Rysunek 6. Terytorialny wymiar Strategii jako obszar horyzontalny.



Źródło: opracowanie SRWP 2030.

Obszary tematyczne zawarte w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 są spójne z dokumentem Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030 wskazując pokrewne kierunki w wytyczanych celach strategicznych oraz metodach i działaniach odpowiedzialnych za ich realizację. Przykładowo Priorytet IX, Cel strategiczny: Lepszy dostęp do miejsc sportowo-rekreacyjnych i poprawa świadomości mieszkańców powiatu w zakresie zdrowego trybu życia SRG jest zgodna z rozdziałem 2.7 Aktywny styl życia i sport SRWP, Priorytet IX, Cel strategiczny: Wsparcie lokalnej kultury i tradycji regionalnych SRG jest zgodna z rozdziałem 2.3.1. Tworzenie warunków dla upowszechniania kultury, rozwijania form działalności kulturalnej i interpretacji dziedzictwa wraz ze zwiększeniem kompetencji kulturowych mieszkańców SRWP, Priorytet III, Cel strategiczny: Wsparcie systemu opieki zdrowotnej i polityki społecznej SRG są zgodne z rozdziałem 2.2. Regionalna polityka zdrowotna SRWP, Priorytet V, Cel strategiczny: Aktywizacja lokalnego rynku pracy SRG jest zgodna z rozdziałem 2.4.1. Aktywizacja zawodowa i utrzymanie zatrudnienia SRWP, Priorytet VI, Cel strategiczny: Infrastruktura cyfrowa i cyfryzacja usług publicznych SRG jest zgodny z rozdziałem 3.4. Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie SRWP.

11. System wdrażania i monitoringu oraz źródła finansowania.

Rozdział odnosi się do przepisu Art. 10e. 1. 8) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów zawartego w Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378) o samorządzie gminnym

Realizacja strategii

- Przygotowanie projektu – Wójt Gminy Jodłowa przy współpracy struktur Urzędu Gminy w Jodłowej, w uzgodnieniu z Radą (zmiany zapisów w dokumencie także w oparciu o uzasadnione propozycje i wnioski mieszkańców, organizacji społecznych oraz przedsiębiorców).
- Wybór zadań do realizacji w ramach Strategii – Wójt Gminy Jodłowa przy współpracy struktur Urzędu Gminy Jodłowa i instytucji samorządowych.
- Nawiązywanie współpracy z partnerami dla realizacji działań i projektów wymagających zaangażowania innych organizacji i instytucji (administracji różnego szczebla, organizacji społecznych, przedsiębiorstw, instytucji otoczenia biznesu) oraz działania lobbingsowe na rzecz strategicznych kierunków rozwoju w wymiarze ponadlokalnym – Wójt Gminy Jodłowa

- Opracowanie programów inwestycyjnych, w ramach których będą realizowane założenia strategiczne – wyspecjalizowane komórki Urzędu Gminy Jodłowa oraz inne instytucje samorządowe (jednostki organizacyjne).
- Zatwierdzanie i zapewnienie finansowania dla rocznych oraz wieloletnich programów inwestycyjnych, w ramach których będą realizowane cele strategiczne i kierunki działań – merytoryczne komórki Urzędu Gminy Jodłowa, Rada Gminy.
- Zabezpieczenie środków w budżecie na realizację zadań wynikających z kierunków działań poprzez umieszczenie konkretnych zadań w budżecie oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej – Skarbnik, Wójt Gminy Jodłowa, Rada Gminy.
- Przygotowanie wniosków o uzyskanie finansowania zewnętrznego dla projektów wynikających z założeń strategii – Wójt Gminy Jodłowa, przy współpracy struktur Urzędu Wójt Gminy Jodłowa wraz z jednostkami organizacyjnymi.
- Nadzór nad realizacją projektów, rozliczenia, raporty – merytoryczne komórki Urzędu Gminy Jodłowa.

Procedura monitorowania

- Monitoring strategii.
- Celem procedury jest uzyskanie kompletnej informacji dotyczącej rezultatów planowanych działań przyjętych do realizacji.
- Monitoringowi podlegają kierunki działania określone w rozdziale 6 Obszary kluczowe, priorytety, cele strategiczne i działania
- Wynikiem prowadzonego monitoringu będzie zestawienie wskaźników dla poszczególnych kierunków działań, których realizacja została podjęta w ramach każdego z celów strategicznych zapisanych w Strategii.

Lp kierunku działania	Nazwa działania	Miernik realizacji działania	Oczekiwany rezultat w 2030 roku	Źródło	Częstotliwość pomiaru
Priorytet I: Rozwój gospodarczy Gminy Jodłowa oparty na zasadach zrównoważonego rozwoju					
1.	Zwiększenie wsparcia dla lokalnych przedsiębiorstw.	Ilość działań (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
2.	Wsparcie sektora rolniczego poprzez promowanie produktów regionalnych.	Ilość działań promocyjnych (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok

3.	Uruchomienie nowych produktów turystycznych, w tym szlaków i wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	Liczba nowych produktów turystycznych (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
Priorytet II: Przedsiębiorstwa					
4.	Zwiększenie funduszy na szkolenia i doradztwa zawodowe z zakresu rozwoju przedsiębiorczości.	Ilość funduszy (zł)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
5.	Zwiększenie ulg dla nowopowstających przedsiębiorstw na terenie Gminy Jodłowa.	Ilość wprowadzonych ulg dla przedsiębiorstw (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
6.	Wzrost współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w celu wypracowania wspólnego systemu informacji gospodarczej dla przedsiębiorców z terenu gminy.	Ilość nawiązanych porozumień o współpracy (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
Priorytet III: Opieka społeczna i ochrona zdrowia					
7.	Zwiększenie działań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i starszych.	Liczba nowych działań (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
8.	Zwiększenie działań mających na celu organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin narażonych na ubóstwo.	Liczba nowych działań (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
Priorytet IV: Edukacja szkolna, przedszkolna i opieka dla najmłodszych					
9.	Zwiększenie liczby miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego.	Liczba nowo utworzonych miejsc (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok

10.	Intensyfikacja działań w podnoszeniu kwalifikacji nauczycieli wychowania przedszkolnego i szkolnego.	Liczba nowych działań (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
Priorytet V: Rynek pracy					
11.	Zwiększenie współpracy przy realizacji projektów stażowych i aktywizacyjnych osób młodych i dotkniętych problemem bezrobocia.	Liczba nawiązanych porozumień o współpracy (szt.)	Wzrost	GUS/UG Jodłowa	Raz na rok
12.	Zwiększenie wsparcia aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami.	Liczba nowych działań (szt.)	Wzrost	PEFRON	Raz na rok
Priorytet VI: Modernizacja obiektów użyteczności publicznej					
13.	Zwiększenie ilości zmodernizowanych budynków użyteczności publicznej.	Liczba zmodernizowanych budynków (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
14.	Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, w tym zastosowanie odnawialnych źródeł energii.	Liczba działań na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej budynków (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
Priorytet VII: Infrastruktura komunalna i komunikacyjna					
15.	Zwiększenie ilości modernizowanych i budowanych dróg gminnych.	Liczba nowych i zmodernizowanych dróg (km)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
Priorytet VIII: Działalność turystyczna					
17.	Zwiększenie ilości rewitalizacji obiektów i przestrzeni stanowiących dziedzictwo kulturowe.	Liczba zrewitalizowanych obiektów (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
19.	Modernizacja i zwiększenie ilości szlaków pieszych i rowerowych.	Liczba nowych i zmodernizowanych szlaków (km)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
20.	Wykorzystanie potencjału czystego i świeżego powietrza na terenie gminy jako zachęty do inwestycji w branżę turystyczną.	Ilość działań (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok

Priorytet IX: Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej.					
21.	Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej przy szkołach na terenie Gminy Jodłowa.	Liczba nowych i zmodernizowanych obiektów sportowych (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
22.	Zwiększenie liczby placów zabaw i siłowni na otwartej przestrzeni.	Liczba nowych obiektów (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
23.	Kreacja nowych wydarzeń kulturalnych poprzez wykorzystanie potencjału lokalnych twórców i zasobów dziedzictwa.	Liczba nowych wydarzeń kulturalnych (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok
Priorytet X: Ochrona środowiska					
24.	Zwiększenie efektywności w ochronie środowiska naturalnego i zrównoważonego korzystania z jego zasobów.	Ilość działań (szt.)	Wzrost	UG Jodłowa	Raz na rok

Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

- Dokumenty wykonawcze powinny być napisane możliwie przejrzystym językiem, zrozumiałym dla osób niebędących specjalistami w danej dziedzinie.
- Obowiązkowe jest oznakowanie dokumentu zgodne z obowiązującymi zasadami.
- Przygotowanie dokumentu wykonawczego powinno zakończyć się w ciągu 12 miesięcy od jego zainicjowania.
- Obowiązkowo każdy dokument wykonawczy powinien zostać poddany konsultacjom
- W każdym dokumencie wykonawczym powinno znaleźć się co najmniej odniesienie do konkretnego celu strategicznego i kierunku działań niniejszej strategii.
- Każdy dokument wykonawczy musi posiadać przypisaną komórkę organizacyjną jako wiodącą, odpowiadającą za całościową realizację oraz jej skutki.

Uwarunkowania gospodarczo-polityczne zobowiązują samorządy do bieżącego wykorzystywania dokumentów strategii oraz wieloletnich planów inwestycyjnych w zarządzaniu wspólnotą samorządową i wdrażaniu jej zasadniczych celów rozwojowych. Organ wykonawczy powinien dążyć do osiągnięcia sukcesywnie tych celów. Narzędziem kontroli realizacji wypracowanych

założeń jest system wdrażania i monitoringu strategii. Może być on corocznym sprawozdaniem wójta gminy z realizacji strategii, w którym zawarte byłyby informacje, jakie zadania zostały dotychczas zrealizowane i jakie cele osiągnięte. Do wdrażania poszczególnych celów strategii powinny zostać wydzielone odpowiednie osoby tworzące zespół zadaniowy ds. wdrażania i monitorowania Strategii Gminy Jodłowa na lata 2021-2030 składający się z pracowników gminnej administracyjnych samorządowej, a także przedstawiciele Rady Gminy. Realizacja Strategii zależy nie tylko od gminy, ale również od instytucji zewnętrznych, z którymi należy podjąć współpracę w zakresie przygotowywania przez nich sprawozdań bądź ewentualnych wskazań trudności realizacji poszczególnych zadań.

Główne źródła finansowania Strategii:

Rozdział odnosi się do przepisu Art. 10e. 1. 9) ramy finansowe i źródła finansowania zawartego w Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378) o samorządzie gminnym.

W celu skutecznej realizacji Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030, samorząd jako jej operator oraz inicjator będzie poszukiwał wszelkich dostępnych źródeł, narzędzi, metod i możliwości realizacji określonych celów, aby urzeczywistnić zaproponowaną w dokumencie wizję. Zasadnicze znaczenie dla sfinansowania Strategii ma przede wszystkim katalog środków publicznych, w tym:

- Środki własne Gminy Jodłowa pochodzące z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.
- Środki z budżetu województwa podkarpackiego.
- Zewnętrzne środki publiczne, dostępne z budżetu Unii Europejskiej:
 - w ramach pakietu legislacyjnego polityki spójności na lata 2021-2027 – środki z budżetu UE w ramach pakietu legislacyjnego polityki spójności na lata 2021-2027 przewidziane w ramach krajowych programów operacyjnych, regionalnych programów operacyjnych, środków na rozwój obszarów wiejskich dostępnych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej,
 - w ramach instrumentów (programów) bezpośrednio zarządzanych przez Komisję Europejską (dotyczą one głównie następujących zagadnień: wsparcie MŚP, kształcenie, w tym kształcenie ustawiczne, współpraca międzyregionalna i transgraniczna, szkolenie, a także energetyka i kwestie klimatyczne),
- Instrument na Rzecz Odbudowy;
- Krajowe programy operacyjne.

Ważnym elementem finansowania interwencji rozwojowych będą również środki prywatne, które

mogą zostać wykorzystane do współfinansowania projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych lub formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

- Wykorzystywanie różnych form finansowania – dotacje oraz różnego rodzaju instrumenty finansowe, w tym zwrotne (pożyczki, poręczenia, gwarancje).
- Kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe.
- Środki z sektora prywatnego, dostępne w ramach realizowanych przez przedsiębiorstwa przedsięwzięć inwestycyjnych.

W procesie tworzenia ram finansowanych poddano analizie dochody oraz wydatki gminy w ostatnich latach, skuteczność gminy w pozyskiwaniu pozabudżetowych źródeł finansowania, bazę wiedzy i doświadczeń oraz informacje zapisane w opracowanych już projektach. Pod uwagę wzięto również wieloletnią prognozę finansową oraz budżety gminne. Należy jednak zwrócić uwagę, iż ramy finansowe posiadają jedynie charakter prognostyczny oraz zależą od szeregu zmiennych, które w praktyce mogą zupełnie zmienić dane kwoty. Ramy finansowe wskazano w podziale na poszczególne priorytety zdefiniowane w strategii. Udział wydatków przeznaczonych na poszczególne cele przedstawia się następująco:

**I- Gospodarka
i przedsiębiorczość**
1 mln zł

II- Społeczeństwo
1- 2 mln zł

**III- Infrastruktura
techniczna**
15- 30mln zł

**IV- Turystyka
i rekreacja**
1- 2 mln zł

Spis wykresów

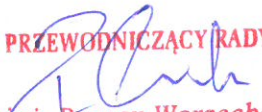
1. Wprowadzenie.	2
2. Metodologia Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030.	2
3. Raport z badania ankietowego i wnioski.	4
4. Analiza SWOT Gminy Jodłowa.	23
5. Wizja i Misja Rozwoju Gminy Jodłowa.	27
6. Obszary kluczowe, priorytety, cele strategiczne i działania.	28
7. Komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi.....	36
8. Model struktury funkcjonalno–przestrzennej gminy 41	41
9. Obszary strategicznej interwencji.	47
10. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Jodłowa na lata 2021-2030 z dokumentami wyższego rzędu.....	54
11. System wdrażania i monitoringu oraz źródła finansowania.....	56

Spis tabel

Tabela.1. Analiza SWOT Gminy Jodłowa.....	23
---	----

Spis rysunków

Rysunek 1. Granica Dorzeczy Wisły	38
Rysunek 2. Mapa zagrożenia powodziowego w gminie Jodłowa:	40
Rysunek 3. Elementy struktury osadniczej wraz z lokalnym układem komunikacyjnym na tle uwarunkowań środowiskowych gminy Jodłowa (stan na koniec 2021 r.).....	43
Rysunek 4. Funkcje terenów i infrastruktury w gminie Jodłowa	44
Rysunek 5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Jodłowa – rozmieszczenie planowanych inwestycji i planowane zmiany w przestrzeni gminy	45
Rysunek 6. Terytorialny wymiar Strategii jako obszar horyzontalny.....	55

PRZEWODNICZĄCY RADY

inż. Roman Warzecha